

# Omavalvontasuunnitelma

ARONIITYN ERITYISYKSIKÖ

LAADITTU TAMMIKUUSSA 2025, VIIMEISIN PÄIVITYS/TARKISTUS  
MAALISKUUSSA 2026

## Sisällysluettelo

1.	Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot .....	2
1.1.	Palveluntuottajan perustiedot .....	2
1.2.	Palveluyksikön perustiedot .....	2
1.3.	Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet .....	4
2.	Asiakasturvallisuus .....	8
2.1.	Palveluiden laadulliset edellytykset .....	8
2.2.	Vastuu palveluiden laadusta .....	10
2.3.	Asiakkaan asema ja oikeudet .....	11
2.4.	Henkilöstö .....	30
2.5.	Asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta .....	34
2.6.	Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi .....	35
2.7.	Toimitilat ja välineet .....	36
2.8.	Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö .....	38
2.9.	Lääkehoitosuunnitelma .....	41
2.10.	Asiakastietojen käsittely ja tietosuojat .....	41
2.11.	Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen .....	43
2.12.	Palvelun sisällön omavalvonta .....	44
3.	Omavalvonnan riskienhallinta .....	49
3.1.	Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen .....	49
3.2.	Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely .....	55
3.3.	Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen .....	56
3.4.	Ostopalvelut ja alihankinta .....	57
3.5.	Valmius- ja jatkuvuudenhallinta .....	57
4.	Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen .....	58
4.1.	Toimeenpano .....	58
4.2.	Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen .....	59
	Liite 1. Työntekijän ilmoitus asiakkaaseen kohdistuvasta epäkohdasta tai sen uhasta .....	61
	Liite 2. Uhka- ja vaaratilanneilmoitus .....	63
	Liite 3. Omavalvontasuunnitelman tarkistukset ja/tai päivitykset .....	65

Maaliskuu 2026

## 1. Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

### 1.1. Palveluntuottajan perustiedot

Kumpuniitty Oy  
Y-tunnus 1700598-3  
PL 50  
33471 Ylöjärvi  
Arja Lanki, puh. 050 350 3845

### 1.2. Palveluyksikön perustiedot

#### Toimintayksikön sijaintikunta

Ylöjärven kaupunki  
Kuruntie 14, PL 22  
33471 Ylöjärvi  
p. 03 565 30 000

#### Toimintayksikkö tai toimintakokonaisuus

Lastensuojelun erityisyksikkö Aroniitty  
Loilantie 7, 33470 Ylöjärvi  
040 864 4906

Maaliskuu 2026

### **Palvelumuoto**

Asiakasryhmä: Lastensuojelun ympärivuorokautinen hoito ja kasvatus (sijaishuolto); kii-  
reellisesti sijoitetut, huostaan otetut ja avohuollon sijoitukset, 10–17-vuotiaat.

Asiakaspaikkamäärä: 7

### **Esihenkilö**

Pasi Hyttinen

pasi.hyttinen@kumpuniitty.fi

050 505 5786

### **Toimintalupatiedot**

Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikakohta: 7.8.2012

Viimeisin lupapäivitys: 7.6.2021 (henkilöstön mitoituksen muutos 9,5 -> 9,1)

Palvelu, johon lupa on myönnetty: Yksityisten ympärivuorokautisten sosiaalipalvelujen  
tuottaminen.

Ilmoituksenvarainen toiminta:

Toimintayksikössä ei tuoteta ilmoituksenvaraista toimintaa.

### 1.3. Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

#### Toiminta-ajatus

Aroniityn erityisyksikkö tarjoaa ympärivuorokautista lastensuojelun sijaishuollon palvelua. Palvelu on tarkoitettu 10–17-vuotiaille lapsille, joilla on erityistarpeita liittyen esimerkiksi karkailuun, itsetuhoisuuteen, sosiaaliseen sopeutumattomuuteen, neuropsykiatriisiin tai psyykkisiin ongelmiin. Sijoituksen taustalla voi olla huostaanotto, avohuollon sijoitus tai kiireellinen sijoitus.

Aroniityssä työtä ohjaavat keskeisimpänä lastensuojelulaki sekä muut lastensuojelua ohjaavat lait (mm. sosiaalihuoltolaki, laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista, hallintolaki, perustuslaki, laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta). Näiden lisäksi työtä tehdään ammattieettisiin periaatteisiin ja Aroniityn arvoihin nojaten.

Aroniityssä on otettu käyttöön DDP (Vuorovaikutteisen kehitypsykoterapia, Dyadic developmental psychotherapy) keskeisenä hoitomenetelmänä kevästä 2024 alkaen. DDP-menetelmän kehittäjä Daniel Hughes, PhD, kehitti DDP:n alun perin traumaperäisten kiintymyshäiriöiden hoitamiseen, koska perinteiset terapiamenetelmät olivat varsin tehottomia. DDP pureutuu häiriön ytimeen, vaurioituneeseen kiintymysmalliin, joka estää uusien parantavien ihmissuhteiden tervehdyttävää vaikutusta. DDP kohdistuu lapseen ja häntä hoitavaan aikuiseen / hoitaviin aikuisiin, jotta vääristyneet vuorovaikutusmallit voitaisiin korjata parantavissa tunnesuhteissa.

Maaliskuu 2026

DDP-lähestymistavan tavoitteena on saada aikaan luottava, intersubjektiiivinen ja vuorovaikutteinen side ihmissuhteessa, käyttäen välineinä PACE-asennetta (Playfulness, Acceptance, Curiosity, Empathy = leikkisyys, hyväksyntä, uteliaisuus, empatia), affektiivis-reflektiivistä vuoropuhelua ja muita interventioita. Tällainen työskentely vaikuttaa neurologisesti aivoihin aktivoiden niitä aivojen osia, jotka edistävät avoimuutta ja yhteyttä ihmissuhteessa sen sijaan että ihminen käyttäytyisi torjuvasti ja suojautuen – vaikka taustalla onkin varhaisia traumakokemuksia. DDP-menetelmä huomioi kokonaisvaltaisesti sekä vanhemman/hoivaajan että lapsen lähtökohdat ja mahdollistaa trauman ja menetysten integroimisen osaksi elämäntarinaa, edesauttaa uutta vanhemmuutta, auttaa tunnetilojen säätelyssä ja parantaa itsereflektiivistä toimintaa.

### **Arvot ja toimintaperiaatteet**

Toimintamme perustuu nuoren yksilölliseen kohtaamiseen. Työskentelymme tavoitteena on saada aikaan luottava, intersubjektiiivinen ja vuorovaikutteinen side ihmissuhteissa. Arkkemme rakentuu strukturoidun päiväohjelman ja nuoren henkilökohtaisen viikko-ohjelman ympärille. Toiminnassa pyritään päivärytmin ja elämänhallinnan taitojen vakauttamiseen ikätasoisesti ja nuoren voimavarat huomioiden.

Tärkeässä osassa on omaohjaajatyöskentely ja jokaisella nuorella on nimetty omaohjaaja-työpari. Työskentelyn tavoitteet määräytyvät nuorelle laadittavan hoito- ja kasvatussuunnitelman mukaan. Työskentelyämme ohjaavat ennen kaikkea suunnitelmallisuus ja tavoitteellisuus sekä nuoren yksilöllinen tilanne.

Maaliskuu 2026

Yhteistyö nuoren läheisten ja nuoren verkostojen kanssa on olennainen ja tärkeä osa toimintatapaamme.

Silta-perhetyö: SILTA työn tavoitteena on sijoitetun lapsen elämäntarinan eheytyminen sekä lapsen biologisten vanhempien ja lapsen osallistaminen oman elämänsä asiantuntijoina. Silta-tapaamiseen osallistuvat nuoren ja hänen läheistensä lisäksi omaohjaaja sekä koulutettu Silta-ohjaaja.

### **Arjen toimintakulttuuri**

Aroniityssä eletään arjen toimintakulttuuria kunnioittaen. Lapset vastaavat oman huoneensa siisteydestä, keittiötöihin osallistumisesta, vaatehuollosta ja yleisten tilojen siisteydestä ohjaajien avustuksella, sekä yhdessä töitä tehden. Aroniityn aikuiset tukevat ja vahvistavat lapsen arjen eri osa-alueita, joista tärkeimpänä on säännöllisen päivärytmin saavuttaminen.

### **Arvot:**

#### **- Osallisuus**

Kuuntelemme ja kuulemme. Osallistamme nuorta hänen omiin ja yhteisön asioihin ja luomme mahdollisuuksia osallisuuden lisäämiseksi.

#### **- Yhteisöllisyys**

Maaliskuu 2026

Turvallinen yhteisömme luo hoidon perustan. Vahvistamme yhteisöllisyyttä tekemällä yhdessä – yrittämällä, onnistumalla ja epäonnistumalla yhdessä.

- **Yksilöllisyys**

Kohtaamme nuoren yksilönä ja rakennamme arkea nuoren yksilöllisen tilanteen huomioiden.

- **Kohtaaminen**

Nuoren kohtaaminen toteutuu vuorovaikutuksessa ja välittämällä nuoresta silloinkin, kun hän ei ole läsnä. Oikeudenmukaisuus ja toisen kunnioittaminen ovat meille tärkeitä arvoja.

**Arvostava työote**

Aroniityssä pyritään tukemaan kunnioitettavaa, avointa, positiivista ja kannustavaa asenneilmapiiriä. Sosiaalinen yhdessäolo rakentuu oikeudenmukaisuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Suvaitsevaisuus, hyvät tavat ja kohteliaisuus tukevat eri kulttuurien välistä kanssakäymistä.

**Erityisyksikön painopisteet**

Aroniityn erityisyksikössä keskitytään erityisesti lapsen kohtaamiseen turvallisesti arjessa. Aikuinen on jatkuvasti läsnä lapsen arjessa ja yksikön henkilöstöresurssit on mitoitettu siten, että lapsen kohtaaminen onnistuu vaativissa tilanteissa. Työryhmänä toimii

Maaliskuu 2026

moniammatillinen työyhteisö ja yksikön toiminta on suunnitelmallista ja tarkkaan strukturoitua. Lapsen tilanne huomioidaan eri näkökulmista hyödyntäen työryhmän ammattitaitoa.

Arjessamme säännöllisesti:

- omaohjaaja-aika
- tunnetiistait
- äijäkerho
- lasten harrastukset
- lasten kokoukset
- yhteinen tekeminen
- hoidolliset keskustelut
- yhteistyö lapsen läheisten ja muun tukiverkoston kanssa

## 2. Asiakasturvallisuus

### 2.1. Palveluiden laadulliset edellytykset

Aroniityn laatuvaatimukset pohjautuvat THL:n lastensuojelun sijaishuollolle asettamiin laatuksiteereihin sekä lainsäädäntöön. Sosiaalihuollon palvelujen on oltava laadukkaita, asiakaskeskeisiä, turvallisia ja asianmukaisesti toteutettuja. Osaava ja palveluyksikön omavalvontaan sitoutunut henkilöstö on keskeinen tekijä palvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden varmistamisessa ja palvelujen kehittämisessä. Lastensuojelun sijaishuollon palvelu on

Maaliskuu 2026

sosiaalihuollon palvelua, ja sitä ohjaavat keskeiset lait ovat sosiaalihuoltolaki, laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista, hallintolaki, perustuslaki, laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta sekä tärkeimpänä lastensuojelulaki. Sillä varmistetaan turvallinen sijoitusprosessi, joka vastaa lapsen yksilöllisiin tarpeisiin.

Lastensuojelua kehitettäessä pitää tarkistaa, miten eettisesti kestäviä ratkaisut ovat. Jokaisen lastensuojelutyötä tekevän ammattilaisen ja työyhteisön tulisi tarkastella eettisiä periaatteita arvioiden sitä, mitä periaatteet tarkoittavat omassa työtehtävässä ja työyhteisössä. Lastensuojelutyötä ohjaaviin keskeisiin periaatteisiin sitoutuminen vahvistaa oikeanlaisen tuen tarjoamista oikeaan aikaan.

Sosiaalihuollon palvelujen on oltava laadukkaita, asiakaskeskeisiä, turvallisia ja asianmukaisesti toteutettuja. Osaava ja palveluyksikön omavalvontaan sitoutunut henkilöstö on keskeinen tekijä palvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden varmistamisessa ja palvelujen kehittämisessä.

Aroniityn toiminnan tulee vastata laatusuositukseen. Aroniityssä otettiin maaliskuun 2025 aikana käyttöön asiakastietojärjestelmä Nappulassa toimintakykymittari, jonka avulla seurataan toiminnan vaikuttavuutta asiakaskohtaisesti neljällä eri osa-alueella. Seurattavia osa-alueita ovat vuorovaikutus, itsestä huolehtiminen, oppiminen ja koulu, käytös sekä psyykinen vointi. Myneva kuvaa mittaria seuraavasti:

”myneva.nappulan sijaishuollon toimintakykymittari mahdollistaa asioiden automaattisen ja kattavan raportoinnin. Asioita arvioidaan asiakkaan, henkilökunnan ja asiakkaan sidoryhmän näkökulmasta, eli arviointityökalu ei koske pelkän palveluntuottajan mittarointia.

Maaliskuu 2026

Säännöllinen arviointi auttaa mittaamaan hoidon vaikuttavuutta ja sillä on suuri merkitys etenkin keskustelun luomisessa. Arviointitulosten tallentuessa suoraan järjestelmään riskitiedon muuttumisesta matkan varrella poistuu. Asiakas voi täyttää arvioinnin myneva.nappulassa itse. Tulosten ja graafien näkyminen saman tien voi auttaa asiakasta hahmottamaan oman tilanteensa. Vanhemmat tai läheiset voivat myös osallistua arviointiin.

Arviointityökalujen kautta voidaan vertailla yksikön toiminnan vaikuttavuutta valmiin kysymyspohjan ja mittariston avulla. Näin yrityksen sisäinen kehittyminen tulee näkyväksi ja yksikkökohtaisia eroja voidaan seurata. Asioiden yhdessä arviointi mahdollistaa tavoitteidenkin asettamisen yhdessä.”

Mittarin käytöstä vastaa omaohjaajapari ja tuloksia voidaan tarkastella yksikkötasolla, mutta myös yritystasolla. Asiakkaat ja omaohjaajat vastaavat toimintakykymittarin kysymyksiin kuukausittain ja kyselyjen tulokset ja toimintakykymittarin koosteet tullaan lähettämään sosiaalityöntekijöille puolivuositain. Mittariston esille tuomiin negatiivisiin muutoksiin pyritään vaikuttamaan hoidollisin keinoin mahdollisimman pian.

## 2.2. Vastuu palveluiden laadusta

Aroniityn omavalvontasuunnitelman ajantasaisuudesta ja sen toteuttamisesta vastaavat esihenkilöt:

Johtaja Pasi Hyttinen  
0505055786

Vastaava ohjaaja Maija Koivula  
0503631633

Maaliskuu 2026

pasi.hyttinen@kumpuniitty.fi

maiya.koivula@kumpuniitty.fi

Toiminnan laadusta ja omavalvonnasta vastaa johtaja Pasi Hyttinen. Johtaja tekee Aroniityssä töitä virka-aikaan. Johtajan poissa ollessa vastuu on vastaava ohjaaja Maija Koivulla.

Kumpuniitty Oy:ssä päivitettiin vuonna 2024 johtajan, vastaavan ohjaajan ja ohjaajan työnkuvat. Työn tarkoituksena oli edelleen laadun parantaminen.

### 2.3. Asiakkaan asema ja oikeudet

#### Sijoitusprosessi

Aroniityn sijoitusprosessia on avattu laajemmin erillisessä ”Sijoitus-, hoito- ja kasvatustilanteen kuvaus” -asiakirjassa.

#### Palvelutarpeen arviointi/sijoituksen alkuvaiheessa tehtävää

Lapsen palvelun tarvetta arvioidaan hänen fyysisen ja psyykkisen tilanteensa, sosiaalisten taitojen ja suhteiden, arjen hallintataitojen, voimavarojen ja huolenaiheiden näkökulmasta. Lisäksi palvelutarpeen arvioinnissa huomioidaan perheen ja verkostojen havainnot, voimavarat ja huolenaiheet. Lapsi täyttää Aroniityyn tullessaan ensimmäisten päivien aikana RBDI-mielialakyselyn, AUDIT-alkoholin- käyttökyselyn sekä ADSUME-päihdemittarin.

Maaliskuu 2026

Lapsen palvelutarpeen arvioinnissa keskeistä on lapsen itsensä kanssa käytävät keskustelut sekä yhteydenpito lapsen verkostoihin. Sijoittavan sosiaalityöntekijän, lapsen mahdollisten hoitokontaktien sekä lapsen läheisverkoston näkemys huomioidaan palvelutarpeen arvioinnissa, jota Aroniityssä toteuttaa ensisijaisesti lapsen omaohjaaja-työpari, mutta myös muu kasvatus- ja hoitohenkilökunta vuorovaikutuksessa lapsen itsensä kanssa.

### Asiakassuunnitelma

Lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle on lain mukaan tehtävä asiakassuunnitelma. Asiakassuunnitelma on tehtävä riippumatta siitä, onko lapsi avohuollossa, sijaishuollossa tai jälkihuollossa. Hyvin tehty suunnitelma on lastensuojelutyötä ohjaava asiakirja. Suunnitelma on laadittava ja tarkistettava yhdessä lapsen, hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajan kanssa, ellei tälle ole ilmeistä estettä. Tarvittaessa suunnitelma laaditaan ja tarkistetaan yhteistyössä vanhemman, muun lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavan tai lapselle läheisen henkilön sekä lapsen huoltoon keskeisesti osallistuvan tahon kanssa.

Asiakassuunnitelman lähtökohtana on yhteistyö asiakkaan kanssa, mutta se on laadittava viime kädessä myös silloin, kun asianosaiset eivät halua osallistua sen laatimiseen tai jopa vastustavat sen tekemistä. Jos suunnitelma laaditaan yhteistyössä, mutta kaikista asioista ei päästä yhteisymmärrykseen, tulee suunnitelmaan kirjata myös eriävät näkemykset. Asiakassuunnitelmaan kirjataan sijaishuollon tarkoitus ja tavoitteet eli ne olosuhteet ja asiat, joihin pyritään vaikuttamaan, lapsen ja perheen tuen tarve sekä palvelut ja muut tukitoimet, joilla tuen tarpeeseen pyritään vastaamaan. Lisäksi tulee kirjata asianomaisten eriävät näkemykset tuen tarpeesta ja palvelujen sekä muiden tukitoimien järjestämisestä. Suunnitelmaan tulee myös kirjata, miten lapsen yhteydenpito ja yhteistoiminta

Maaliskuu 2026

vanhempiensa ja muiden läheisten kanssa toteutetaan sekä miten huomioidaan lapsen edun mukaisesti tavoite perheen jälleenyhdistämisestä.

Laissa ei ole erikseen säädetty siitä, missä ajassa kirjallinen asiakassuunnitelma on lähetettävä asianosaisille. Avoin kirjaaminen ja asiakassuunnitelman tekeminen yhteistyössä tukevat asianosaisten tietoisuutta asiakassuunnitelman sisällöstä. Hyvään hallintoon kuuluu, että toimitaan viivytyksettömästi. Lisäksi asiakkaalla on oikeus hyvään sosiaalihuoltoon ja kohteluun. Asiakassuunnitelman toimittamisessa ei siis saa viivytellä. Suosituksena pidetään sitä, että asiakassuunnitelma-asiakirja on toimitettu asianosaisille kuukauden kuluessa sen laatimisesta.

Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä on vastuussa asiakassuunnitelman tekemisestä. Asiakassuunnitelmassa tulee määritellä myös arvioitu aika, jonka kuluessa tavoitteet pyritään toteuttamaan. Asiakassuunnitelma on tarkistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden asettaminen on keskeistä asiakassuunnitelman laadinnassa. Asiakassuunnitelma ohjaa vahvasti Aroniityssä tehtävää työtä lapsen kanssa ja tavoitteena on saavuttaa asetetut tavoitteet.

### **Hoito- ja kasvatussuunnitelma**

Hoito- ja kasvatussuunnitelma laaditaan jokaiselle Aroniityyn sijoitetulle lapselle täydentämään lapsen henkilökohtaista asiakassuunnitelmaa. Lapsen hoito- ja kasvatussuunnitelmassa määritellyt tavoitteet huomioidaan lapsen yksilöllisessä viikko-ohjelmassa.

Maaliskuu 2026

Lapsen hoito- ja kasvatussuunnitelman laatimiseen osallistuvat lapsi itse, hänen vanhempansa, omaohjaaja ja Aroniityn vastaava ohjaaja. Suunnitelma laaditaan asiakastietojärjestelmä Nappulassa löytyvään valmiiseen pohjaan. Suunnitelmassa kuvataan ensin lyhyesti elämäntilanne ennen sijoitusta ja sen jälkeen sijoitukselle yhdessä asiakassuunnitelmanevottelussa sovitut päätavoitteet. Hoito- ja kasvatussuunnitelmassa kuvataan kultakin osa-alueelta tausta ja nykytilanne, osa-alueelle asetetut tavoitteet sekä konkreettiset keinot niiden saavuttamiseksi. Suunnitelmassa käsiteltävät osa-alueet ovat: perhesuhteet, sosiaaliset suhteet, psyykinen ja fyysinen terveydentila sekä päivätoiminta. Hoito- ja kasvatussuunnitelmassa määritellään toimenpiteet, joiden avulla hoidolle asetetut tavoitteet pyritään saavuttamaan. Näitä toimenpiteitä muutetaan tarvittaessa lapsen edistyminen huomioiden. Hoito- ja kasvatussuunnitelman tavoitteiden toteutumista seurataan viikoittain lapsen kanssa käytävissä omaohjauskeskusteluissa ja siitä raportoidaan sosiaalityöntekijälle sekä lapsen vanhemmille kuukausittain. Suunnitelma päivitetään asiakassuunnitelman päivittämisen yhteydessä ja tarvittaessa sitä täydennetään useammin. Valmis suunnitelma käydään läpi lapsen kanssa ja toimitetaan lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle.

Hoito- ja kasvatussuunnitelmien tavoitteiden seuranta tapahtuu kuukausittaisessa Aroniityn hoitotiimissä. Hoitotiimi tiedottaa suunnitelman muutostarpeista koko henkilökuntaa ja tiedottaa myös hoitotiimin omasta näkemyksestä suunnitelman suhteen. Hoitotiimi koontuu vähintään kerran kuukaudessa ja siihen osallistuvat Aroniityn johtaja, Aroniityn vastaava ohjaaja ja sairaanhoitaja sekä mahdollisuuden mukaan lisäksi työvuorosuunnitelman mukaisesti työvuorossa oleva ohjaaja. Hoitotiimi voidaan kutsua koolle tarpeen vaatiessa useammin.

Maaliskuu 2026

Sijoitusprosessiin liittyvät riskit ja niiden ehkäiseminen:

- Esitietojen perusteella muodostuvat ennakkokäsitykset.
- Ennakkokäsityksen tiedostaminen, lapsen aito kohtaaminen ja kuunteleminen.
- Sijoituksen alkuvaiheessa ympäristönmuutoksen vaikutukset asiakkaan toiminnassa.
- Ymmärrys muuttuneen ympäristön vaikutuksesta.
- Lapsi ei sovellu Aroniityn asiakasryhmään.
- Arvioidaan lapsen soveltuvuutta realistisesti ennen tutustumista.
- Siirtymävaiheeseen ja muihin lapsiin tutustumiseen panostetaan. Kohdataan uusi lapsi kunnioittavasti ja lämpimästi.
- Omaohjaajasuhdetta ei synny.
- Omaohjaajuuden haasteisiin liittyen ylläpidetään avointa keskusteluilmapiiriä. Ei jatketa sitä, mikä ei toimi.
- Toimintakykyä mitattaessa kyse on paljon laadullisesta mittaamisesta.
- Riittävästi aikaa omaohjaajalle kirjalliseen työhön, koosteiden tekemiseen sekä raporttimerkintöjen läpikäymiseen.
- Kirjallinen työ vaatii paljon aikaa jäsentyneen lopputuloksen aikaansaamiseksi.
- Hiljaisten yövuorojen hyödyntäminen kirjallisten töiden tekemisessä.
- Riittävän henkilöstöressurssin varmistaminen.
- Kirjaamiskoulutukset

### **Asiakkaan tiedonsaantioikeus ja osallisuus**

Osallisuus tarkoittaa, että voit olla mukana omien asioidesi suunnittelussa ja päätöksenteossa eli voit vaikuttaa itseäsi koskeviin asioihin. Lapsen oikeus osallisuuteen on vahvistettu YK:n lapsen oikeuksien sopimuksessa. Sopimus velvoittaa kaikkia viranomaisia.

Maaliskuu 2026

Vaikuttamismahdollisuus tarkoittaa sitä, että mielipiteesi pitää ottaa huomioon, kun sinua koskevia ja elämääsi vaikuttavia ratkaisuja tehdään. Mielipiteesi huomioon ottaminen ei tarkoita, että saisit päättää itse. Aikuisten velvollisuus on ratkaista sinua koskeva asia sinun etusi mukaisesti. Aikuisen velvollisuus on myös kertoa sinulle, miksi aikuinen ei ole voinut toimia toivomallasi tavalla.

Tiedonsaantioikeus ja osallisuus ovat tärkeitä elementtejä lapsen ja hänen perheensä hyvinvointinsa ja kehityksensä kannalta. Tässä muutamia keinoja, joilla voidaan varmistaa, että asiakkaalla on tosiasiallinen mahdollisuus osallistua palvelujen suunnitteluun, päätöksentekoon ja toteuttamiseen Aroniityssä:

- Selkeä tiedottaminen: Varmistamme, että lapselle ja perheelle annetaan selkeää ja ymmärrettävää tietoa heidän oikeuksistaan, palveluista ja prosesseista.
- Ikä ja kehitystason huomioiminen: Otamme huomioon lapsen ikä ja kehitystaso tiedon jakamisessa ja osallistumisessa. Käytämme lapselle sopivaa kieltä ja menetelmiä.
- Osallistavat menetelmät: Käytämme erilaisia osallistavia menetelmiä, kuten oma-ohjaustuokioita ja keskusteluhetkiä, joissa lapset voivat tuoda esiin mielipiteitään ja toiveitaan. Aroniityssä on käytössä erilaisia välineitä osallistamiseen, esimerkiksi erilaisia tunnekortteja.
- Yksilöllinen lähestymistapa: Kuuntelemme lapsen ja perheen tarpeita ja mielipiteitä yksilöllisesti.

Lapselle taataan Aroniityssä mahdollisuus esittää mielipiteensä häntä ja yhteisöä koskevissa asioissa. Mahdollisuuttaan lapsi voi käyttää yksikön sisäisissä palautepalavereissa,

Maaliskuu 2026

virallisissa palavereissa sekä epämuodollisemmassakin kanssakäymisessä tilanteen mahdollistamalla tavalla. Lapselle kuuluu lain suojaamat oikeudet vaikuttaa häntä koskevaan päätöksentekoon. Arjen osallistumis- ja vaikuttamismalleja pyritään kehittämään edellä mainituissa tilanteissa saadun palautteen suuntaisesti. Kuulluksi tulemisella ja osallistumismahdollisuuksien kehittämisellä pyritään antamaan lapselle valmiudet osallistuvaan elämäntapaan paitsi omassa yhteisössä, myös koulussa ja lasten vaikuttamisfoorumeissa. Aroniityssä on pitkään ollut käytäntönä säännölliset lastenpalaverit.

### **Asiakkaan asiallinen kohtelu ja itsemääräämisoikeuden vahvistaminen**

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja hyvään kohteluun ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava kunnioittaen hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään.

Lastensuojelulaki edellyttää, että lastensuojelulaitoksissa laaditaan yleinen hyvää kohtelua koskeva suunnitelma osana omavalvontasuunnitelmaa (2019/542, 61b§). Suunnitelman täytyy olla erillinen ja selkeä oma kokonaisuutensa, joka arvioidaan ja tarkastetaan vuosittain. Suunnitelman tarkoituksena on tukea lasten itsemääräämisoikeutta sekä luoda avoimuutta ja yhteisymmärrystä yhteisistä säännöistä ja toimintatavoista. Suunnitelmalla pyritään rajoitustoimenpiteiden käytön ennaltaehkäisyyn. Aroniityssä on laadittu yhdessä lasten kanssa Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma. Suunnitelma on helposti saatavilla kansiosista sisäänkäynnin yhteydessä ilmoitustaulun alta. Aroniityn Hyvää kohtelua koskevaan suunnitelmaan ovat niin aikuiset kuin Aroniityn lapset miettineet, millaisin käytännöin ja toimintatavoin hyvä hoito ja kasvatustoteutuvat Aroniityssä. Suunnitelman vuosittainen

Maaliskuu 2026

päivitys toimii koulutuksellisenä keskusteluna henkilöstön kesken sekä avoimena kasvatuksellisenä keskusteluna lasten kanssa. Hyvin laadittu suunnitelma voi parhaimmillaan vähentää rajoitusten käytön tarvetta, mikä puolestaan lisää turvallisuuden kokemusta Aroniityssä.

Lapsella on arjessa mahdollisuus vaikuttaa omiin asioihinsa keskustelemalla työntekijöiden kanssa. Lapsella on nimettynä omaohjaaja-työpari, jotta lapsen toiveita ja tarpeita pystytään kartoittamaan ja huomioimaan paremmin. Omaohjauskeskusteluissa tarkastellaan lapsen edistymistä ja suunnitellaan yhdessä lapsen arkea. Ennalta suunniteltuja omaohjaustuokioita tulee järjestää vähintään kahden viikon välein. Lapsilla on mahdollisuus tuoda näkemyksiään esille asiakassuunnitelmanneuvotteluissa ja olla halutessaan yhteydessä omaan sosiaalityöntekijäänsä. Jokaisella lapsella on oma huone, joka on hänen yksityistä aluettaan. Lapsella on mahdollisuus arkisin liikkua itsenäisesti, esimerkiksi kavereita tavaten. Lasta ohjataan hoitamaan vastuunsa ja velvollisuutensa ja sopimaan menemisistään aikuisen kanssa.

Tavoitteena on, että jokaisella Aroniityyn sijoitetulla lapsella on joku luottoaikuisen Aroniityssä, jolle voi kertoa kohtaamisistaan epäkohdista tai huolistaan. Mikäli lapsi kertoo ohjaajille tai suoraan esimiehille kohtaamisistaan epäasiallisesta kohtelusta, käydään tilanne tarkasti läpi sekä lapsen, että toisen osallisen (lapsi, työntekijä tai joku Aroniityn ulkopuolelta) ja johtajan kanssa. Tilanteen mukaan, lopuksi tapahtuvassa kokoavassa keskustelussa sovitaan korjaavista toimintatavoista tilanteen uusimisen varalle. Tilanteen niin vaatiessa paikalle voidaan kutsua myös lapsen läheiset. Läheisiä informoidaan aina lapsen kokemista epäkohdista ja niihin reagoimisesta joko tapaamisten yhteydessä tai puhelimitse.

Maaliskuu 2026

Mikäli lapsi kohtaa epäasiallista kohtelua Aroniityssä työntekijän taholta, esimiehet ottavat asian jatkoselvittelyyn yhdessä työnantajan (Arja Lanki ja Kaisa Lanki) kanssa. Asialliseen kohteluun liittyvät riskit ja niiden ehkäiseminen:

- Väärinkäsitys aiheuttaa vaikeasti korjattavan tilanteen omaohjaajan ja -ohjattavan välille.
- Tilannetta korjataan keskustelemalla. Johtaja ja toinen omaohjaaja auttavat selvittelyssä.
- Lapsi käyttää käyttövaransa päihteisiin tai karkaamiseen.
- Pyritään luomaan luottamuksellista ja avointa ilmapiiriä tietoisesti.
- Päihteiden haitoista keskustellaan.
- Lapsella on terveydentilaansa liittyviä huolia, joista ei tohdi kertoa työntekijöille tai kenellekään aikuiselle.

Tutustu myös THL:n laatiman lastensuojelun käsikirjan kappaleeseen Lapsen osallisuus osoitteessa:

<https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/lapsen-osallisuus>

sekä Lapsen osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet:

<https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/lastensuojelun-kasikirja/lasten-ja-nuorten-lastensuojeluopas/perustietoa-lastensuojelusta/lapsen-osallisuus-ja-vaikuttamismahdollisuudet>

Lastensuojelulain mukaisia rajoitustoimenpiteitä ovat yhteydenpidon rajoitus, aineiden ja esineiden haltuunotto, henkilöntarkastus, henkilönkatsastus, omaisuuden, lähetysten ja

Maaliskuu 2026

tilojen tarkastaminen ja lähetysten luovuttamatta jättäminen, kiinnipitäminen, liikkumavapauden rajoittaminen, luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen, eristäminen ja erityinen huolenpito. Aroniityssä voidaan tehdä rajoitustoimenpiteitä muilta osin, paitsi eristäminen ja erityinen huolenpito. Hyvän kohtelun suunnitelmassa on kirjoitettu rajoitustoimenpiteet helposti ymmärrettävään muotoon ja kyseinen suunnitelma on helposti saatavissa sekä luettavissa Aroniityssä.

Lastensuojelulaissa määriteltyihin rajoitustoimenpiteisiin voi osallistua / ryhtyä ainoastaan Aroniityn vakituinen hoito- ja kasvatushenkilö, jolla on sosiaali- ja terveystieteiden ammattitutkinto. Rajoituspäätökset perustuvat aina akuuttiin epäilyyn tai huoleen. Rajoituspäätöksellä pyritään ylläpitämään turvallisia olosuhteita. Rajoituspäätökset perustuvat lapsen kehitykseen tai terveyteen kohdistuvaan uhkaan ja ovat viimesijaisia toimintamenettelyjä. Työntekijät tekevät rajoituspäätökset noudattaen delegointisääntöä. Aroniityssä on tehty yksikön oma rajoitustoimenpideohjeistus siitä, miten rajoitustoimenpiteet toteutetaan yksikössä. Päävastuu on laitoksen johtajalla. Tehdyt rajoituspäätökset dokumentoidaan huolellisesti.

Rajoitustoimenpide on aina viimesijainen keino puuttua lapsen tilanteeseen ja sen tulee olla välttämätön tavoitteen saavuttamiseksi, lastensuojelulain määrittelemiä ehtoja noudattaen. Rajoituspäätöksellä ei voi rangaista. Rajoituspäätöksen tulee aina perustua turvallisuuteen, terveyteen tai kehitykseen kohdistuvaan uhkaan. Rajoituspäätöstä tehtäessä lasta on kuultava ja hänen näkemyksensä rajoituksesta tulee ottaa huomioon. Lapselle on aina pyrittävä selventämään rajoituspäätökseen johtaneet syyt ymmärrettävästi. Rajoituspäätöksestä kerrottaessa työntekijän tulee esittää asia neutraalisti ja asiallisesti. Rajoittamistilanteessa lapselle tulee järjestää mahdollisuus aikuisen jakamattomaan aikaan.

Maaliskuu 2026

Rajoituspäätös päätetään, mikäli siihen johtaneet syyt ovat poistuneet. Rajoituspäätöksen perusteiden voimassaoloa arvioidaan päivittäin. Lapsi saa rajoituspäätöksen itselleen alkuperäisenä tai kopiona. Mikäli lapsi ei halua päätöstä itselleen, hänelle kerrotaan, missä sitä säilytetään. Lapselle kerrotaan myös, että saa päätöksen myöhemmin luettavakseen, mikäli niin haluaa. Lapsen kanssa käydään rajoituspäätös läpi ja tarvittaessa neuvotaan mahdollisen valituksen tekemisessä. Lapsen asiakirjoihin tehdään kirjaus päätöksen luovuttamisesta, sen läpi käymisestä sekä siitä, että lapselle on kerrottu hänen oikeudestaan muutoksenhakuun. Lapsen kanssa yhdessä tehdään arvio käytetystä rajoitustoimenpiteestä; toteuttamistavasta, henkilöstön toiminnasta ja rajoitustoimenpiteen vaikuttavuudesta. Tehty arvio toimitetaan kirjallisena lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle.

Lastensuojelulakiin ja lastensuojelulain sisältämiin rajoitustoimenpiteisiin Aroniityn henkilökuntaa koulutetaan yhteisillä koulutustilaisuuksilla ja tämän lisäksi henkilökohtaisella opastuksella. Aroniityn johtaja seuraa, että jokaisella työntekijällä on osaaminen ajan tasalla lastensuojelulain ja muun alaan kuuluvan lainsäädännön osalta.

Itsemääräämisoikeuden rajoittamiseen liittyviä riskejä ja niiden ehkäiseminen:

- Epävarmuus rajoituspäätöksen tekemisessä. Kumpuniityssä on juuri ollut rajoitustoimenpiteen kirjaamisesta koulutus sekä olemme saaneet yhtenevät ohjeet rajoituspäätösten kirjaamiselle.
- Yhteydenpidon rajoituksen voi tehdä vain johtaja (tai sosiaalityöntekijä). Kuinka saa johtajan kiinni virka-ajan ulkopuolelle? Olemme tehneet työnjakoa vastaavan ohjaajan kanssa sekä työntekijöillä on tiedossa toimintaohjeet johtajan kiinnisaamiseksi.

## **Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus**

Maaliskuu 2026

### **Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023 29–30§**

Lastensuojeluyksikön henkilökunnalla on ”laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023 29–30§:n” mukainen velvollisuus ilmoittaa viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos he huomaavat tehtävissään epäkohtia tai ilmeisiä epäkohdan uhkia asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta hyvinvointialueen valvontaviranomaisille. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena. Ohje ja ilmoituslomake on osa omavalvontasuunnitelmia. Esihenkilö vastaa siitä, että jokainen työntekijä tietää ilmoitusvelvollisuuskäytännöistä.

### **Kuka voi tehdä ilmoituksen § 29 mukaisesti**

Ilmoituksen voi tehdä palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan henkilöstöön kuuluva tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai alihankkijana toimiva henkilö.

### **Mistä ilmoitus tehdään?**

Jos työntekijä huomaa työssään epäkohtia tai ilmeisiä epäkohdan uhkia asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa, hän voi tehdä ilmoituksen. Epäkohdalla tarkoitetaan esimerkiksi asiakkaan epäasiallista kohtaamista, asiakkaan loukkaamista sanoilla, asiakasturvallisuudessa ilmeneviä puutteita, asiakkaan kaltoin kohtelua ja toimintakulttuurista johtuvia asiakkaalle vahingollisia toimia. Myös epäkohdan uhasta, joka on ilmeinen tai voi johtaa epäkohtaan, tulee ilmoittaa. Kaltoin kohtelulla tarkoitetaan fyysistä, psyykkistä tai kemiallista eli lääkkeillä aiheutettua kaltoin kohtelua. Esimerkiksi asiakasta tönitään, lyödään tai uhkaillaan, käytetään hyväksi fyysisesti tai taloudellisesti, puhutellaan epäasiallisesti ja

Maaliskuu 2026

loukkaavasti tahi palvelussa, asiakkaan aseman ja oikeuksien toteuttamisessa, perushoivassa ja hoidossa on vakavia puutteita.

**Ilmoitus tehdään aina asiakkaaseen kohdistuvasta epäkohdasta tai sen uhasta, ei henkilökuntaan liittyvistä tilanteista. Ilmoituksen tekemisen tulee aina ensi sijassa perustua asiakkaan huolenpitoon liittyviin tarpeisiin.**

Toimintakulttuuriin sisältyvistä ongelmista voi olla kyse esimerkiksi yksilön perusoikeuksien rajoittamisesta vakiintuneita hoitokäytäntöjä suoritettaessa. Pakotteiden ja rajoitteiden käytöstä tulee olla aina asiakaskohtainen, määräaikainen lupa ja ilmoitus tulee tehdä, jos pakotteita ja rajoitteita käytetään muutoin. Mikäli toimintakulttuuri ei ole suoranaisesti vahingollista asiakkaille, niihin pitää puuttua ensisijaisesti omavalvonnan kautta, esimerkiksi resurssiin ja kiireeseen liittyvät asiat.

### **Miten ilmoitus tehdään?**

Ilmoitus tehdään henkilökunnan ilmoitusvelvollisuuslomakkeelle välittömästi, kun työntekijä havaitsee asiakkaaseen kohdistuvan epäkohdan tai sen uhan. Lomake löytyy sähköisenä ja paperiversioina yksikön omavalvontakansioista.

Liite 1: Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuuslomake

### **Kenelle ilmoitus palautetaan?**

Ilmoitus tulee tehdä välittömästi lomakkeella yksikön toiminnasta vastaavalle eli yksikön esimiehelle. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta hyvinvointialueen lastensuojelun sijaishuollon vastuualuejohtaja Hanna Harju-Virtaselle. Myös

Maaliskuu 2026

yksityisiltä palvelun tuottajilta hankituista, hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvista sosiaalihuollon palveluista tehtävät ilmoitukset osoitetaan hyvinvointialueen lastensuojelun sijaishuollon vastuualuejohtaja Hanna Harju-Virtaselle.

Aroniityn johtaja:

Pasi Hyttinen, 050 505 5786

pasi.hyttinen@kumpuniitty.fi

Palvelunjärjestäjälle tehtävä ilmoitus osoitetaan Pirkanmaan hyvinvointialueella lastensuojelun sijaishuollon vastuualuejohtaja Hanna Harju-Virtaselle osoitteeseen hanna.harju-virtanen@pirha.fi ja tiedoksi valvontayksikköön osoitteeseen valvonta.lapsiperheet@pirha.fi.

### **Mitä ilmoituksen jälkeen tapahtuu?**

Työntekijä täyttää ilmoituslomakkeen ja kuvaa asiakkaaseen kohdistuvan epäkohdan tai sen uhan. Asiakastietoja ei laiteta lomakkeeseen, vaan ilmoituksen vastaanottaja selvittää ilmoittajalta, kenestä asiakkaasta on kyse. Ilmoittaja tekee kirjaukset asiakkaasta asiakastietojärjestelmään. ->

Työntekijä palauttaa lomakkeen täytettynä yksikön esihenkilölle. Yksikön esihenkilö kuittaa lomakkeen otetuksi vastaan ja tekee välittömästi tarvittavat selvitykset ja toimenpiteet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi ja kirjaa ne lomakkeeseen sekä varmistaa, että toimenpiteisiin ryhdytään välittömästi. Yksikön esihenkilö voi tarvittaessa pyytää ohjeita ja neuvoa hyvinvointialueen sosiaalihuollon johtavalta viranhaltijalta tai valvonnan vastuuhenkilöltä. ->

Maaliskuu 2026

Lomake palautetaan viivytyksettä hyvinvointialueen sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle tai valvonnan vastuuhenkilölle viimeistään 3–5 päivän kuluessa. Hyvinvointialueen sosiaalihuollon johtava viranhaltija tai valvonnan vastuuhenkilö käy läpi epäkohdan tai sen uhan ilmoituksen ja mihin toimenpiteisiin on ryhdytty, tarvittaessa ohjeistaa ja neuvoo palvelun tuottajaa. Hyvinvointialueen sosiaalihuollon johtava viranhaltija tai valvonnan vastuuhenkilö arvioi, onko tehdyt toimenpiteet riittävät, tekee lomakkeeseen omat merkinnät ja mahdolliset lisäykset. ->

Kopio lähetetään ilmoituksen tehneelle työntekijälle, yksikön esihenkilölle, potilas- ja sosiaaliamiehelle ja vakavista epäkohdista menee tieto myös aluehallintovirastoon.

Ilmoitukset käsitellään työyksiköissä ja johtoryhmässä. Ilmoitusten perusteella kehitetään toimintaa. Yksiköiden työntekijöiden tulee olla tietoisia sovitusta käytännöistä.

Kaikista palvelua koskevista muistutuksista ja reklamaatioista sekä niiden takia tehtävistä toimenpiteistä johtaja ilmoittaa tilaajan yhteyshenkilölle viivytyksettä. Vakavista laatu- poikkeamista johtaja ilmoittaa välittömästi Pirkanmaan hyvinvointialueen valvontayksikölle ([valvonta.lapsiperheet@pirha.fi](mailto:valvonta.lapsiperheet@pirha.fi)).

### **Asiakkaan osallisuus laadun ja omavalvonnan kehittämisessä**

Lapsilta ja omaisilta kerätään palautetta systemaattisesti jokaisen asiakassuunnitelmaneuvoittelun yhteydessä suullisesti, asiakaspalautekyselyillä sijoituksen aikana, sekä sijoituksen päättyessä kirjallisesti asiakaspalautekaavakkeella. Sijoituksen päättyessä palautetta kerätään kirjallisesti myös lapsen asioista vastaavalta sosiaalityöntekijältä. Palautetta otetaan vastaan koska tahansa joko suullisesti tai kirjallisesti ja palautteen vastaanottaja voi olla

Maaliskuu 2026

kuka tahansa Aroniityn henkilökunnasta. Palaute voi tulla myös arkikeskusteluiden lomassa. Kritiikkiin suhtaudutaan rakentavasti. Asiakaspalautekysely (viisikkokysely) on käytössä Kumpuniityn lastensuojeluyksiköissä nappulaväylän kautta. Lisäksi asiakaspalautetta aletaan keräämään myös sijoituksen aikana.

### **Palautteen kerääminen, käsittely ja hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä**

Asiakaspalautteet käsitellään työntekijäkokouksissa, joissa pohditaan myös mahdollisia jatkotoimenpiteitä saadun palautteen pohjalta. Tarvittavat korjaustoimenpiteet suoritetaan viipymättä ja niistä tiedotetaan lasta ja omaisia.

### **Asiakkaan oikeusturva**

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus tai kannella saamastaan sosiaalihuollon palvelusta. Ennen muistutuksen tai kantelun tekemistä on suositeltavaa selvittää asiaa sosiaalihuollon palvelua antaneessa toimintayksikössä, jossa voidaan selvittää asiassa mahdollisesti tapahtuneita puutteita tai virheitä. Hyvinvointialueen nimeämä sosiaaliasiavastaava avustaa tarvittaessa muistutuksen tekemisessä. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa. Muistutuksen vastaanottaja Aroniityssä on:

Pasi Hyttinen

Loilantie 7

Maaliskuu 2026

33470 Ylöjärvi

puh. 050 505 5786, e-mail: pasi.hyttinen@kumpuniitty.fi

Tavoiteaika muistutusten käsittelylle on yksi kuukausi.

Kaikki muistutukset, kantelut ja viranomaispäätökset otetaan Aroniityssä vakavasti ja käsitellään huolellisesti työryhmän kanssa seuraavassa talokokouksessa. Muistutuksen laadun mukaan tehdään vaadittavat toimenpiteet ja tarkastellaan toimintaa kriittisesti. Omavalvontaa ja omavalvontasuunnitelmaa on myös hyvä tarkastella.

### **Sosiaaliasiavastaava**

Sosiaaliasiavastaava tarjoaa sosiaalipalvelujen asiakkaille neuvoja ja tietoja. Jos asiakas tai hänen läheisensä on tyytymätön hoidon tai palvelujen laatuun tai kohteluun, asiaa voi selvittää yhdessä sosiaaliasiavastaavan kanssa. Sosiaaliasiavastaava ei voi muuttaa päätöksiä eikä toimi oikeusavustajana. Palvelu on maksutonta.

Asiakkaat voivat ottaa yhteyttä asiavastaavaan soittamalla tai lähettämällä kirjepostia. Pirkanmaan hyvinvointialueella on käytössä myös suomi.fi-palvelun tietoturvallinen viestin lähetyksen sosiaaliasiavastaaville. Sähköpostilla saa neuvontaa yleisissä asioissa.

### Sosiaaliasiavastaava

- neuvoo sinua sosiaalihuollon asiakaslain mukaisissa asioissa
- neuvoo miten voit toimia, kun olet tyytymätön saamaasi palveluun tai kohteluun

Maaliskuu 2026

- neuvoo ja avustaa sinua muistutuksen tekemisessä ja tiedottaa sinua oikeuksistasi
- toimii muutoinkin niin, että oikeutesi toteutuvat.

Sosiaaliasiavastaava, Pirha (Sanna Juurakko ja Taija Mehtonen):

Puhelin ma–to klo 9–11: 040 504 5249

Tietoturvallinen viesti suomi.fi palvelussa: Valitse viestit-palvelussa vastaanottajaksi Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaaliasiavastaava.

Postiosoite: Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere

Yleistä neuvontaa sähköpostilla: [sosiaaliasiavastaava@pirha.fi](mailto:sosiaaliasiavastaava@pirha.fi)

### Oikeusasiamies

Eduskunnan oikeusasiamiehen puoleen voi kääntyä, kun epäilee, että viranomainen tai virkamies ei ole noudattanut lakia tai täyttänyt velvollisuuksiaan tai jos kantelija epäilee, että perus- ja ihmisoikeudet eivät ole toteutuneet asianmukaisesti. Kantelun voi tehdä itseään koskevasta asiasta, mutta kannella voi myös toisen puolesta tai yhdessä muiden kanssa. Tällöin on syytä liittää mukaan valtakirja.

Nimettömiä kanteluja ei tutkita. Oikeusasiamies tutkii kantelun, jos sen perusteella on aihetta epäillä, että viranomainen on toiminut lainvastaisesti tai jos oikeusasiamies muusta

Maaliskuu 2026

syystä katsoo siihen olevan aihetta. Kantelun tutkinta on maksutonta. Kanteluasioiden käsitteilyaikatavoite on enintään yksi vuosi. Jos kantelu ei johda varsinaiseen tutkintaan, vastaus kanteluun annetaan yleensä kolmen kuukauden kuluessa. Oikeusasiamies ei yleensä tutki kanteluita, jotka koskevat kahta vuotta vanhempia asioita.

Postiosoite: 00102 Eduskunta

Käyntiosoite: Arkadiankatu 3

Puhelin: 09 4321 (eduskunnan vaihde)

[oikeusasiamies@eduskunta.fi](mailto:oikeusasiamies@eduskunta.fi)

#### **Lupa- ja valvontavirasto**

Jos olet tyytymätön saamaasi palveluun tai hoitoon, sinulla voi olla mahdollisuus tehdä asiasta kantelu. Kantelu on valvontaviranomaiselle tehty ilmoitus epäilystä virheellisestä tai lainvastaisesta menettelystä tai laiminlyönnistä. Alla olevasta linkistä löydät lisätietoa kantelun tekemisestä sekä muista mahdollisuuksista selvittää asia, johon olet tyytymätön.

<https://lvv.fi/tietoa-meista/kantelun-tekeminen-lupa-ja-valvontavirastolle>

Aroniityn erityisyksikön toimintaa koskevat muistutukset, kantelu- ja muut valvontapäätökset käydään läpi henkilöstökokouksissa ja toimintaan tehdään mahdolliset tarvittavat muutokset viipymättä. Aroniityn henkilökunnalla on aina velvollisuus opastaa ja neuvoa asiakkaita heidän oikeusturva-asioissansa.

Maaliskuu 2026

### **Yhteistyö ja yhteydenpito lapsen läheisten ja muun verkoston kanssa**

Lapsen läheisten ja muun verkoston kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Yhteistyötä voidaan tehdä tapaamisilla, puhelimitse ja sähköpostitse. Lapsesta kirjoitetaan aina kuukausittain kooste kuukauden tapahtumista. Lapsen mielipide ja huomiot kirjataan koosteesseen. Kooste lähetetään aina vain sosiaalityöntekijälle. Vanhemmalla on oikeus pyytää asiakirjaa itselleen sosiaalityöntekijältä, joka opastaa asiakirjapyyntöä.

### **Lapsen oikeus läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin**

Lapsen oikeus läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin on tärkeä osa lapsen oikeuksia. Nämä suhteet ovat välttämättömiä lapsen terveelle kehitykselle, hyvinvoinnille ja onnellisuudelle. Lapsen terve kehitys ja hyvinvointi edellyttävät myönteisiä ja pysyviä ihmissuhteita. Lisäksi lapsella on oikeus jatkuviin ihmissuhteisiin, mikä tarkoittaa, että hänellä tulee olla mahdollisuus muodostaa ja ylläpitää ystävyyssuhteita. Aroniityssä halutaan tukea positiivisia ja turvallisia lapsen ihmissuhteita niin perheenjäsenten, mutta myös seurustelukumppanin kanssa.

## **2.4. Henkilöstö**

Aroniityn erityisyksikön hoito- ja kasvatushenkilöstön määrä ja rakenne (henkilöstömitoitus 9,1):

Yksikön johtaja: Sosionomi (AMK), Tradenomi (AMK)

Maaliskuu 2026

Vastaava ohjaaja: sosionomi (AMK) yhteiskuntatieteiden maisteri

Vastuusairaanhoitaja/ohjaaja: sairaanhoitaja (AMK)

Sairaanhoitaja/ohjaaja: sairaanhoitaja (AMK)

Ohjaaja: sosionomi (AMK)

Ohjaaja: sosionomi (AMK)

Ohjaaja: sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinto, lähihoitaja

Ohjaaja: sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinto, lähihoitaja

Ohjaaja: sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinto, lähihoitaja

Ohjaaja: sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinto, lähihoitaja

Aroniityssä käytettävien sijaisten taustat selvitetään lastensuojelulain sekä sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain vaatimalla tavalla. Työnantaja yhdessä vastuuhenkilön kanssa vastaa riittävästä henkilöstöstä ja palkkaa tarvittaessa sijaisia työvuoroihin. Työnantaja ja Aroniityn johtaja vastaavat siitä, että työntekijän ammattikelpoisuus tarkistetaan Julkisuosikista/Julkiterhikistä. Aroniityn johtaja ja henkilökunta ovat velvollisia ilmoittamaan henkilöstön vajauksesta työnantajalle. Eri tilanteiden vaativuuden ja tarpeellisuuden mukaisesti työvuorot resursoidaan tilanteen vaatimalla tavalla.

Aroniityn vastaava ohjaaja suunnittelee lähtökohtaisesti työvuorokohtaisen henkilöstömitoituksen yksikön tarpeita vastaavasti kestäväällä tavalla. Aroniityn johtaja tarkistaa suunnitellun työvuorolistan ennen sen julkaisemista.

Aroniityssä käytettävillä sijaisilla on vankka kokemus ja lähes kaikki sijaiset ovat tuttuja lapsille ja henkilökunnalle. Aroniityssä ei käytetä henkilöstövuokrauspalveluita.

Maaliskuu 2026

Normaaliolojen häiriötilanteessa työntekijävajetta paikataan sijaisilla. Sijaishankinnasta vastaa pääosin johtaja Pasi Hyttinen/vastaava ohjaaja. Heidän poissa ollessa sijaishankinnasta vastaa vuorossa olevat ohjaajat ohjeistuksen mukaisesti.

### **Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet**

Työntekijöiltä vaaditaan riittävä koulutus alalla työskentelyyn. Aroniityn johtaja tarkastaa työntekijän riittävän koulutuksen ja rikostaustatöteen (504/2002) lasten kanssa työskenteleville ennen työsuhteen alkua. Työntekijän ammattikelpoisuus varmistetaan julkisuosikista/ julkiterhikistä. Työntekijät haastatellaan ennen työhön tulemistä ja samalla varmistetaan kelpoisuus alalle. Työnhakijoilta tiedustellaan mahdolliset vahvuudet ja erityisosaimiset, jotka voivat tukea Aroniityn erityisyksikön toimintaa.

### **Henkilöstön perehdyttäminen ja täydenniskoulutus**

Aroniityn työntekijät sekä Aroniityssä toimivat opiskelijat perehdytetään työnkuvaansa tullessaan töihin / työharjoitteluun henkilökohtaisen ohjauksen avulla. Perehdytys kulkee työskentelyssä mukana alusta asti, ja se aloitetaan välittömästi työsuhteen alettua. Käytössä on perehdyttämisen muistilista, johon perehdytettävä työntekijä sekä häntä perehdyttävä työntekijä kuittaavat käsitellyn asian. Aroniityssä on koottuna perehdyttämiskansioon kaikki työtehtäviin liittyvä materiaali, mukaan lukien omavalvontasuunnitelma, teoriatietoa hoidollisuudesta osastotyössä, tietoa työterveydestä sekä Aroniityn toimintatavoista ja käytänteistä. Perehdytettäviä asioita on valtavasti, ja usein asioihin joudutaan palaamaan uudelleen, vaikka perehdytyksen hoitaisi kuinka syvällisesti tahansa.

Maaliskuu 2026

Perehdyttämiskansion sisältöä päivitetään jatkuvasti, mikä edellyttää, että työntekijät käyvät läpi perehdyttämiskansion sisällön vähintään kerran vuodessa. Tutustuttuaan kansion sisältöön työntekijät kuittaavat perehdytyskansion luetuksi. Perehdytystä ja tietotaidon päivittämistä järjestetään myös yhteisesti henkilöstökokouksissa kaikille työntekijöille. Aroniityn kaikki työntekijät ovat perehdytysvastuussa. Perehdyttämiskansion sisällöstä vastaavat yksikön johtaja sekä vastaava ohjaaja. Uusille Aroniittyyn tuleville sijaisille järjestetään kaksi perehdytysvuoroa ennen kuin hänet voidaan jättää yksikköön yksin työvuoroon, esimerkiksi yövuoroon.

Henkilökunnan ammatillinen tietotaito ja osaaminen varmistetaan vuosittaisilla koulutuksilla. Koulutusta järjestetään yleisesti koko Kumpuniitty Oy:n henkilökunnalle tai erikseen tilanteiden ja tarpeiden mukaan. Täydennyskoulutusta järjestetään niin lakiasioissa, psykiatriseen hoitoon liittyen kuin turvallisuus- ja ensiaputaidoissakin.

Henkilöstön työn tukena on Kumpuniitty Oy:n luoma yrityksen työkyvyn tukimalli ja työterveyshuollon toimintasuunnitelma, joka sisältää työterveyshuollon kautta käytössä olevan tuen työntekijälle.

### **Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta**

Aroniityn erityisyksikön kehittämissuunnitelman toteuttamisesta vastaa palveluntuottaja. Kehittämistarpeet käsitellään palveluntuottajan ja johtajan välisessä neuvottelussa, joita järjestetään tarpeen mukaan. Aroniityn johtaja vastaa yksikön toiminnan ajantasaisuudesta ja on vastuussa palveluntuottajalle, että toiminta on kehittämissuunnitelman mukaista. Aroniityn yksikössä kehittämissuunnitelmaan kuuluvat mm.

Maaliskuu 2026

Henkilöstöön liittyvät kehittämistarpeet

- henkilöstön koulutussuunnitelma
- henkilöstön kanssa käytävien kehityskeskustelujen pohjalta nousevat asiat ym.

Toimintaan liittyvät kehittämistarpeet

- Aroniityn yksikön oma toimintasuunnitelma
- Kuukausittaiset talokokoukset, johon osallistuu koko henkilöstö
- Nopean puuttumisen periaate, jolloin jokaisella työntekijällä on ilmoitusvelvollisuus asioista, jotka vaativat kehittämistä ym.

Ulkoisiin puitteisiin liittyvät tekijät

- Yksikköön liittyvät kehittämistarpeet
- Työvälineisiin ja työolosuhteisiin liittyvät kehittämistarpeet

## 2.5. Asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Työnantaja vastaa yhdessä Aroniityn vastuuhenkilön kanssa riittävästä henkilöstöstä. Aroniityn johtaja ja henkilökunta ovat velvollisia ilmoittamaan henkilöstön vajauksesta työnantajille. Työnantajan kanssa sovitaan, kuka alkaa järjestää sijaista tarvittaviin vuoroihin. Lisäksi eri tilanteiden vaativuuden ja tarpeellisuuden mukaisesti työntekijöitä lisätään työvuoroihin. Työntekijöitä on paikalla ympäri vuorokauden. Mikäli arvioidaan, että lisäresurssille saattaa tulla tarve, voidaan sopia työntekijän varallaolosta. Aroniityllä on käytössään muutamia yksikön hyvin tuntevia sijaisia. Lisäksi Kumpuniitty Oy:llä on kattava sijaislista, jonka ajantasaisuudesta vastaa työnantajataho (Arja Lanki). Ensisijaisesti pyritään sijaistarve paikkaamaan joko omilla työvuoromuutoksilla

Maaliskuu 2026

tai tutuimmilla sijaisilla lasten turvallisuudentunteen säilyttämiseksi. Yllättävissä tilanteissa ollaan ensisijaisesti yhteydessä seuraavana vuoroon tulevaan tai vuorosta jo lähteneeseen ja selvitetään heidän mahdollisuutensa tulla töihin. Mikäli tämä ei onnistu, kysytään vakituisia sijaisia ja sijaislistan jäseniä. Sijaislistan jäsenten kelpoisuuden työskennellä sijaisuudessa on varmistanut palveluntuottajan yhteyshenkilöt. Aroniityllä on myös käytössä työntekijäpankki, joka muodostuu muiden Kumpuniityn yksiköiden työntekijöistä. Mikäli näillä toimenpiteillä ei saada työntekijää vuoroon, määrätään joku vakituisista hätätyöhön. Hätätyö perustuu työaikalakiin ja työnantajataho tekee hätätyöstä viivytyksettä kirjallisen ilmoituksen työsuojeluviranomaiselle.

## 2.6. Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Sosiaalihuollon ja muiden toimijoiden on muodostettava asiakkaan edun mukainen kokonaisuus. Sosiaalihuollon työntekijän on tarvittaessa otettava yhteys muihin toimijoihin sekä omaisiin ja läheisiin asiakkaan suostumuksella. Muilla toimijoilla on velvollisuus pyynnöstä osallistua palvelutarpeen arviointiin ja suunnitelman tekemiseen.

Sosiaalihuoltolaki 1301/2014, 41 § (Finlex)

Yhteydenpito lapsen palvelukokonaisuuteen kuuluvien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarjoajien kanssa hoidetaan puhelimitse ja kasvokkain sekä lapsen tarpeen mukaisesti säännöllisesti koollekutsuttavissa hoito- / asiakassuunnitelmaneuvotteluissa, tarvittaessa kutsumalla koolle verkostopalaveri. Näissä palavereissa voidaan myös varmistaa relevantin tiedon siirtyminen, jos asiakas siirtyy toiseen palveluun, esimerkiksi jälkihuoltoon. Sähköinen asiointi on myös mahdollista ja joskus nopeampaa, kuin asioiden hoitaminen esimerkiksi puhelimitse, jos henkilöä ei syystä tai toisesta tavoita. Sähköisessä

Maaliskuu 2026

asioinnissa on otettava huomioon tietosuoja ja että kaikki materiaali liikkuu salattuna. Kaikki yllä mainitut sisältävät myös riskejä. Jos tieto ei kuljekaane? Sähköisessä asioinnissa tiedot päätyvät väärin käsiin. Tieto ei kulje Aroniityn sisällä.

## 2.7. Toimitilat ja välineet

Aroniityssä jokaisella lapsella on oma huone. Huoneet ovat 12–22 neliömetrin kokoisia. Huoneessa on sänky, koulupöytä, työvalo, yöpöytä sekä kaikki normaaliin sisustamiseen liittyvät asiat. Lapsilla on mahdollisuus tuoda mukanaan omia sisustamiseen liittyviä tavaroita sekä vaikuttaa Aroniityssä tehtäviin hankintoihin. Omiin huoneisiin ei ole kuitenkaan lupa viedä itsensä tai muiden vahingoittamiseen soveltuvia asioita tai esineitä, eikä lapsi saa tuoda Aroniityn alueelle alkoholi- tai nikotiinivalmisteita.

Kolme huoneista sijaitsee alakerrassa ja neljä yläkerrassa. Lapsella on oikeus olla omassa huoneessaan ovi suljettuna hänen niin tahtoessaan. Lapsen henkilökohtaiseen omaisuuteen ei kosketa ilman asianmukaista päätöstä. Lapsella on mahdollisuus säilyttää raharoja sekä muita tärkeitä esineitä lukollisessa kaapissa ohjaajien toimistossa. Yhteisessä käytössä on keittiö- / ruokailutila, olohuone, takka- / peli- ja harrastetila, sauna, yläkerrassa ja alakerrassa olevat suihku- ja wc-tilat sekä pyykinpesutupa ja Aroniityn piha-alueet.

Kodinholdolliset tehtävät ovat päivittäisiä ja työntekijöiden vastuulla. Yksikön siisteydestä huolehditaan joka päivä. Talon yhteisenä siivouspäivänä kerran viikossa lapset siivoavat oman huoneensa joko yksin tai työntekijän ohjaamana / avustamana. Lapset huolehtivat omien pyykkien pesemisestä aikuisen tuella.

Maaliskuu 2026

Pirkkalan kunnan Ympäristöterveydenhuollon terveystarkastaja Ulla-Riikka Pääskynkivi teki terveydellisten olojen tarkastuksen Aroniityssä viimeisimmän kerran 4.4.2024. Pääskynkivi totesi, että asiat ovat hyvin. Pintapuhtausnäytteissä oli harmillisesti huomautettavaa, mutta tulee muistaa, että näytteet otettiin käytön aikaisilta pinnoilta.

Pirkanmaan pelastuslaitos on tehnyt Aroniityyn palotarkastuksen 15.1.2026. Tarkastuksessa tilojen ja niiden paloturvallisuuden todettiin olevan kunnossa.

Viimeisin AVIn ohjaus- ja valvontakäynti suoritettiin Aroniityssä 21.5.2025. Aluehallintovirastoja ei enää ole ja ne muuttuivat Lupa- ja valvontavirastoksi 1.1.2026.

Hyvinvointialueet suorittavat omia ohjaus- ja valvontakäyntejä. Keski-Suomen hyvinvointialue suoritti tutustumis- ja sopimusvalvonnan 10.3.2026. Pirkanmaan hyvinvointialueen edellinen ohjaus- ja valvontakäynti suoritettiin 6.2.2025.

Kiinteistön kunnossa pysymisestä vastaa johtaja. Henkilökunta tuo havaintonsa johtajalle, joka yhdessä työnantajan kanssa hoitaa tarpeelliset kunnossapito- ja huoltotyöt. Vaaralliset havainnot hoidetaan välittömästi kuntoon. Mikäli vaarallinen havainto tehdään virkaajan ulkopuolella, on henkilökunnan ryhdyttävä tarvittaviin toimiin välittömästi itsenäisesti. Kumpuniitty Oy:llä on määritelty yhteistyökumppanit, joilta työt pääasiallisesti tilataan. Aroniityssä tehtiin vuonna 2024 yhdessä työnantajan edustajan kanssa kiinteistöä koskeva tarkastus, jossa laadittiin viisivuotissuunnitelma kunnostuskohteista.

## 2.8. Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

### Teknologiset ratkaisut

Ulko-ovissa on sähkölukitus. Ovet ovat aina ulkoapäin lukitut. Sähkölukituksen riskitekijöinä voi olla esimerkiksi tulipalo yksikössä. Lukitusta testataan kuukausittain ja varmistetaan sen toiminta tulipalon sattuessa. Aroniityssä on tallentamaton kameravalvonta ja kameroiden suuntauksessa noudatetaan saatuja ohjeita ja ohjeistuksia. Kameravalvonnan käytöstä on informoitu nuoria ja henkilökuntaa.

Lapsilla ei ole henkilökohtaisessa käytössä olevia turva- tai kutsulaitteita. Aroniityn henkilökunnalla on käytettävissään ympärivuorokautinen vartijan kutsupainike (Avarn, Hälytyskeskus: puh. 010 620 2000, 24 h /vrk). Painikkeen toimivuus testataan säännöllisesti.

Yksikössä ei ole springler -järjestelmää. Yksikössä on Lismar Oy:n (03 31249110, lismar@lismar.fi) asentamat paloilmaisimet ja poistumistie -valaisimet. Paloilmaisimet testataan kuukausittain. Myös Avarn vartijan kutsupainike testataan säännöllisin väliajoin. Paloilmaisimet uusittiin vuonna 2024.

Teknologisten ratkaisujen toimivuudesta vastaa johtaja Pasi Hyttinen. Henkilökunnalla on ilmoitusvelvollisuus johtajalle, jos huomaavat puutteita tai muita epäkohtia. Henkeä uhkaavissa vaaratilanteissa tai muissa akuuteissa vaaratilanteissa kaikilla on velvollisuus toimia tilanteen vaatimalla tavalla ja varmistaa yksikön turvallisuus.

Maaliskuu 2026

### **Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet**

Aroniityn lääkintälaiterekisteri on osa omavalvontasuunnitelmaa. Sen tavoite ja tarkoitus on turvata sekä asiakkaan että käyttäjän turvallisuus. Lääkelaiterekisteriin kirjataan jäljitettävyyden edellyttämät tiedot kaikista yksikössä olevista terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista sekä niiden hankinta ja huoltohistoria. Hankintahetkellä on varmistettu laitteiden olevan CE-merkittyjä lääkinnällisiä laitteita. Osana turvallista laitteen käyttöä se säädetään, ylläpidetään ja huolletaan valmistajan ohjeistuksen mukaisesti.

Terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista Aroniityssä on käytössä verenpainemittari, kuumemittari, verensokerimittari, haavanhoidon perustarpeet sekä erillisellä päätöksellä käytettävät huumausaineseula ja alkometri. Työntekijät on perehdytetty näiden terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden käyttöön, ja työnantaja järjestää tarvittaessa lisäkoulutusta. Vastaava sairaanhoitaja huolehtii lääkekaapin sisällön ajantasaisuudesta ja riittäväydestä omien sekä muun henkilökunnan tekemien havaintojen pohjalta.

Vastaava sairaanhoitaja huolehtii lapsen henkilökohtaiset hoitotarvikkeet ja -välineet Aroniityyn. Uusista hoitotarvikkeista ja -määräyksistä tiedotetaan henkilökuntaa päivittäisraportoinnilla ja vastaava sairaanhoitaja tai hänen ohjeistamansa työntekijä ohjaa lasta asiassa.

Terveydenhuollon laitteisiin ja tarvikkeisiin liittyvistä vaaratilanteista täytetään poikkeamakaavake, jotka käsitellään kuukausittain henkilöstökokouksissa, yksikön vastaavan sairaanhoitajan aloitteesta. Havaitessaan tai saadessaan tietoonsa terveydenhuollon

Maaliskuu 2026

laitteisiin tai tarvikkeisiin liittyvän vaaratilanteen on työntekijän välittömästi minimoitava vaara tarvittaessa poistamalla muut paikallaolijat tilasta. Vaaratilanne huomioiden asiasta raportoidaan eteenpäin ja vioittunut laite poistetaan käytöstä ennen tarpeellisia huolto-toimenpiteitä.

Terveystieteiden laitteen ja tarvikkeiden vastuu Aroniityssä sairaanhoitaja (p. 050 337 1828) ja johtaja Pasi Hyttinen (p. 050 505 5786).

### Fimea

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (Fimea) valvoo lääkinnällisten laitteiden vaatimustenmukaisuutta sekä palveluntuottajien toimintaa. Fimea käsittelee myös lääkinnällisiin laitteisiin liittyviä vaaratilanneilmoituksia. Ammattimaiset käyttäjät voivat ilmoittaa vaaratilanteista Fimealle täyttämällä ja toimittamalla PDF-lomakkeen osoitteeseen [laitevaarat@fimea.fi](mailto:laitevaarat@fimea.fi). Pdf-lomakkeen löydät seuraavan linkin takaa: <https://fimea.fi/laakinnalliset-laitteet/vaatimukset-ammattimaisille-kayttajille/vaaratilanteista-ilmoittaminen>. Ilmoituksen voi toimittaa myös faksilla 029 522 3002 tai postitse.

Vaaratilanneilmoitus lähetetään osoitteella:

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (Fimea)

Lääkinnälliset laitteet

Mannerheimintie 166

PL 55

00034 Helsinki

Kiireellisissä tapauksissa ilmoituksen voi tehdä ensin puhelimitse 029 522 3341, mutta ilmoitus tulee tehdä viipymättä myös kirjallisena.

## 2.9. Lääkehoitosuunnitelma

Vastuusairaanhoitaja uudisti Aroniityn lääkehoitosuunnitelman loppuvuodesta 2024 yhdessä johtaja Pasi Hyttisen kanssa. Lääkehoitosuunnitelma on päivitetty helmikuussa 2026 ja vastuulääkäri on sen allekirjoittanut. Palveluyksikön lääkehoidon asianmukaisuudesta ja lääkehoitosuunnitelman toteutumisesta ja seurannasta palveluyksikössä vastaavat vastuusairaanhoitaja ja johtaja Pasi Hyttinen. Aroniityn lääkevaraston vastuuhenkilö on vastuusairaanhoitaja.

## 2.10. Asiakastietojen käsittely ja tietosuoja

Asiakastiedot kirjataan asiakastietojärjestelmä Nappulaan, jonka tiedot löytyvät Lupa- ja valvontaviraston tietojärjestelmärekisteristä nimellä myneva.nappula. Jokaisella työntekijällä on Nappulaan henkilökohtainen käyttäjätunnus ja salasana. Työntekijöiden yhteiskäytössä olevat kaksi tietokonetta ovat lukollisessa toimistossa ja tietokoneelle kirjaudutaan yhteiskäyttösalsalla. Aroniityn työntekijät pääsevät näkemään asiakastietojärjestelmässä vain oman yksikkönsä asiakkaiden tiedot, päivittäisraportit, kuukausikoosteet sekä hoito- ja kasvatussuunnitelmat. Työntekijöillä on oikeus muokata omilla tunnuksillaan kirjoittamiaan raporttimerkintöjä. Muokkauksesta jää lokitieto ja järjestelmään jää talteen myös alkuperäinen kirjaus, mikäli sen hakemiselle tulee myöhemmin tarve. Muokattaessa kirjautuu muokkausajankohta, muokkaajan tunnus ja järjestelmä vaatii kirjoittamaan syyn muokkaukselle.

Maaliskuu 2026

Jos tietojärjestelmän poikkeama voi aiheuttaa merkittävän riskin asiakas- tai potilasturvallisuudelle tai tietoturvalle, on palvelunantajan ilmoitettava siitä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. Mikäli työntekijä havaitsee poikkeamia tietojärjestelmässä tai tietoverkossa, jotka voivat aiheuttaa asiakasturvallisuuden vaarantumisen, on siitä ilmoitettava välittömästi tietosuojavastaavalle.

Aroniityn erityisyksikölle laaditut asiakastietojen kirjaamisohjeet ovat työntekijöiden saatavilla ja niitä sekä viranomaismääräyksiä käsitellään säännöllisesti henkilöstökokouksissa, yksikön johtajan aloitteesta tai työntekijän pyynnöstä.

Henkilötietojen käsittely ja tietoturva ovat osa uuden työntekijän / työharjoittelijan perehdytysmateriaalia, joka työntekijän kanssa käydään läpi henkilökohtaisesti hänen allekirjoittaessa vaitiolositoumuksen. Asia pidetään esillä säännöllisesti henkilöstökokouksissa yksikön johtajan aloitteesta tai työntekijän pyynnöstä ja lisäkoulutusta järjestetään tarvittaessa.

Aroniityn rekisteriseloste ja tietosuojaseloste on julkisesti nähtävillä Aroniityn eteisaulassa omavalvontasuunnitelman kanssa.

Tietosuojavastaavana toimii Matti Lanki p. 040 8383 340, [matti.lanki@kumpuniitty.fi](mailto:matti.lanki@kumpuniitty.fi). Tietosuojavastaava on laatinut Aroniitylle oman tietoturvasuunnitelman (laadittu 2022, viimeisin päivitys tammikuu 2025), jota päivitetään aina tarvittaessa. Tietoturvasuunnitelman toteutumisesta yksikössä vastaa johtaja Pasi Hyttinen.

Maaliskuu 2026

Kumpuniitty Oy:n toimintaa säätelee hyvinvointialueiden kilpailutusasiakirjoissa määritellyt ehdot. Hyvinvointialueet ovat määritelleet tietosuojan osalta seuraavaa: Palveluntuottajalla ei ole oikeutta luovuttaa tilaajan (=hyvinvointialue) asiakasta koskevia henkilö- tai muita tietoja asiakkaalle tai muulle taholle, vaan edellä mainittujen tietojen luovuttamisesta päättää tilaaja. Jos siis tietojen luovuttamisesta tulee pyyntö esimerkiksi asiakkaan vanhemmilta, on otettava yhteyttä sijoittaneeseen kuntaan. Tilaaaja rekisterinpitäjänä päättää tietojen käsittelyssä noudatettavasta menettelystä ja tietojen luovuttamisesta (ml. henkilötietolain mukainen tarkastusoikeuden käyttäminen ja julkisuuslain mukainen tietopyyntö). Rekisteröidyn informoinnin toteutuksesta vastaavat tilaaja ja palveluntuottaja kumpikin omalta osaltaan.

Työnantaja käsittelee ja valvoo mahdollisia tietoturvaloukkauksia. Kaikki tietoturvaloukkaukset tulee saattaa kirjallisesti työnantajan tietoon. Työnantaja antaa tämän jälkeen toimintaohjeet ja tarvittaessa vie tiedon eteenpäin tietosuojavaltuutetulle. Lähtökohtaisesti asiakkaisiin kohdistuvista tietoturvaloukkauksista tehdään ilmoitus rekisterinpitäjälle eli asiakkaan sijoittaneelle hyvinvointialueelle. Hyvinvointialue tekee arvion siitä, tuleeko loukkauksen takia olla yhteydessä tietosuojavaltuutettuun.

Lapsen asiakirjat toimitetaan säilytettäväksi rekisterinpitäjänä toimivalle hyvinvointialueelle, kun lapsen asiakkuus on päättynyt yksikössä.

## 2.11. Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

### Asiakkaan osallisuus laadun ja omavalvonnan kehittämisessä

Maaliskuu 2026

Lapsilta ja omaisilta kerätään palautetta systemaattisesti jokaisen asiakassuunnitelmaneuvoittelun yhteydessä suullisesti, asiakaspalautekyselyillä sijoituksen aikana, sekä sijoituksen päättyessä kirjallisesti asiakaspalautekaavakkeella. Sijoituksen päättyessä palautetta kerätään kirjallisesti myös lapsen asioista vastaavalta sosiaalityöntekijältä. Palautetta otetaan vastaan koska tahansa joko suullisesti tai kirjallisesti. Kritiikkiin suhtaudutaan rakentavasti. Asiakaspalautekysely (viisikkokysely) on käytössä Kumpuniityn lastensuojeluyksiköissä nappulaväylän kautta. Viisikkokyselyn voi tehdä myös paperisena omaohjaajan kanssa, mikäli teknologiset laitteet ovat hankalia käsitellä tai lapsella on haasteita lukemisessa. Lisäksi asiakaspalautetta aletaan keräämään myös sijoituksen aikana. Kyselyiden riskinä on, ettei niitä jakseta täyttää tai ne eivät palaudu.

### **Palautteen kerääminen, käsittely ja hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä**

Asiakaspalautteet käsitellään työntekijäkokouksissa, joissa pohditaan myös mahdollisia jatkotoimenpiteitä saadun palautteen pohjalta. Tarvittavat korjaustoimenpiteet suoritetaan viipymättä ja niistä tiedotetaan lasta ja omaisia.

## **2.12. Palvelun sisällön omavalvonta**

### **Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta**

Aroniityn koulutettu henkilökunta tukee sekä vahvistaa lapsen arjen eri osa-alueita, joista tärkeimpänä on säännöllisen päivärytmin saavuttaminen. Säännöllinen päivärytmi, pitäen

Maaliskuu 2026

sisällään riittävän levon, terveellisen ravinnon ja sopivat aktiviteetit, on perustana lapsen hyvinvoinnin edistymiselle.

Aroniityn arjen toiminnot, kasvatus ja rajojen asettaminen perustuvat hoidolliseen vuorovaikutukseen. Yhteisöllisyyden kautta opitaan sosiaalista kanssakäymistä ja ottamaan muita huomioon. Oikeudenmukaisuus, tasa-arvo ja vastuuntunto kasvavat sosiaalisen vuorovaikutuksen kautta. Osallisuuden tavoitteena on lasta kunnioittavan ja arvostavan ilmapiiirin tietoinen luominen ja ylläpitäminen.

Lapsen koulunkäynti on tärkeä osa lapsen kuntouttavaa arkea ja koulun kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä lapsen koulunkäynnin sujumisen varmistamiseksi. Aroniityssä pyritään mahdollistamaan koulunkäynti myös rajoitustoimenpiteiden aikana, mikäli vain lapsen vointi sen sallii.

Aroniityssä tuetaan ja kannustetaan lasta löytämään itselleen mieleinen harrastus. Ohjaajat kuljettavat lapsia harrastuksiin ja käyvät katsomassa lasta harrastuksen parissa esimerkiksi peleissä tai harjoituksissa. Aroniityssä järjestetään myös lapsille yhteistä liikuntatoimintaa, ohjaajien suunnittelemana ja ohjaamana. Aroniityssä on lasten käytössä erilaisia harrastusvälineitä, kuten soittimia, urheiluvälineitä, kuvataidevälineitä ja lautapelejä.

Aroniityssä on kaksi nepsy-valmentajaa ja yksi SILTA-ohjaaja. Lisäksi henkilökunnalla on lupa tuoda koiransa mukanaan työpaikalle, mikäli koira ei häiritse arkielämää eikä Aroniityssä ole esim. allergisia. Työskentely lapsen, ohjaajan ja koiran kanssa on saanut erittäin hyvän palautteen ja koirat ovat olleet hyvin pidettyjä. Aroniityssä harjoitellaan tunteiden tunnistamista lapsille järjestettävissä ”tunne-tiistait” -päivissä. Aroniityn henkilökunnalle

Maaliskuu 2026

pidettiin kevään 2025 aikana tunnetyöskentelyryhmä, jossa henkilökunta syvensi osaamistaan tunnetyöskentelyssä.

Asiakkaan toimintakykyä, hyvinvointia ja kuntouttavaa toimintaa koskevien tavoitteiden toteutumista seurataan päivittäisten raporttien yhteydessä sekä hoitotiimissä.

### **Ravitsemus**

Aroniityssä syödään monipuolisesti, suunnitellun ruokalistan mukaan, lasten toiveet huomioiden. Ruoka valmistetaan Aroniityssä ohjaajien ja lasten yhteistyössä. Päivittäinen ruokarytmi pitää sisällään viisi ateriaa (aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala), jotka niin arkena kuin viikonloppuna ovat tarjolla kaikille yksikössä oleville lapsille ja ohjaajille samanaikaisesti tarkoituksena yhteisen pöydän ympärille kerääntyminen.

Lapsia ohjeistetaan lautasmallin mukaiseen ruokailuun ja juomisesta huolehditaan. Aroniityssä ruokailuvälit ovat 3–4 tuntia. Lapsilla on mahdollisuus syödä myös ruoka-aikojen ulkopuolella, mutta terveellisiin ruokatottumuksiin kannustetaan. Lapsen sairastuessa ohjaajat vievät ruuan lapsen huoneeseen. Tällä pyritään välttämään jatkotartunnat Aroniityssä.

Ravitsemukseen liittyvät riskit ja niiden ehkäiseminen:

- Lapsi ei syö koulussa. Aroniitystä saa halutessaan ottaa eväät mukaan.
- Allerginen reaktio. Pyrimme selvittämään allergiat jo esitietoja saadessa.
- Epäterveellinen ruokavalio ja/tai herkut. Aroniityssä pyritään ohjaamaan lasta kohti terveellisiä ruokatottumuksia. Aroniityssä valmistetaan itse ruoka.

Maaliskuu 2026

## Hygienia

Aroniityn henkilökuntaa on ohjeistettu käyttämään suojakäsineitä terveydenhoidollisessa asiakaskontaktissa, sekä käsien desinfiointiainetta tavallisen käsienpesun lisänä. Työntekijöillä ja lapsilla on halutessaan mahdollisuus käyttää suu-nenäsuojaa tarpeen vaatiessa.

Aroniityn ovien kahvat, puhelimet, tietokoneen näppäimet ym. puhdistetaan ja desinfioidaan säännöllisesti sekä sairastumisriskin ollessa korkeampi, aiempaa tehostetummin. Lisäksi yksikössä huolehditaan riittävästä ilmanvaihdosta esim. tuulettamalla.

Hyvästä käsihygieniasta huolehditaan Aroniityssä. Aroniityn wc-tiloissa on käytössä kertakäyttöiset paperiset käsipyyhkeet sekä jokaiselle asiakkaalle oma käsipyyhe, joka vaihdetaan puhtaaseen jokaisessa yövuorossa. Aroniityssä on tarjolla yleiseen käyttöön käsien desinfiointiainetta. Lasten hygieniasta huolehditaan varmistamalla heidän päivittäinen peseytymisensä, tarvittaessa lisäämällä suihkussa käyminen lapsen henkilökohtaiseen viikko-ohjelmaan ja ohjaamalla sekä valvomalla sen toteutumista. Sairastapauksessa lapsi hoidetaan omassa huoneessa.

Aroniityssä on laadittu erillinen ”Aroniityn hygieniakäytännöt” asiakirja, jossa on laajemmin tietoa aiheeseen liittyen, mm. infektioiden torjuntaohjeet.

Hygieniaan liittyvät riskit ja niiden ehkäiseminen:

- Siivousaineiden väärinkäyttö. Aroniityssä pyritään pitämään siivousaineet lukollisessa varastossa.

Maaliskuu 2026

## Terveyden- ja sairaanhoito

Aroniityn arjessa huomioidaan päivittäinen suuhygienia seuraamalla hampaiden pesua ym. Hammaslääkäriajoista huolehtivat Aroniityn työntekijät. Kiireetön ja äkillinen sairaanhoito on ohjeistettu henkilökunnalle. Seurannasta ja oikea-aikaisesta toteuttamisesta huolehtivat Aroniityn esihenkilöt.

Asiakkaan voinnista, terveydentila mukaan lukien, raportoidaan päivittäin Nappula -järjestelmään, jonka pohjalta lapsen omaohjaaja ja yksikön sairaanhoitaja käyvät dialogia lasten ja tätä hoitavan terveydenhuollon tahon kanssa. Pitkäaikaissairaiden lasten terveyttä edistetään sairauskohtaisten hoitosuosituksen mukaisesti, sekä ylläpitämällä terveellisiä elintottumuksia.

Lasten terveyden- ja sairaanhoidosta vastaa äkillisissä tapauksissa vuorossa oleva työntekijä. Suunnitelmallisesta terveyden- ja sairaanhoidosta vastaa yksikön vastaava sairaanhoitaja sekä yksikön johtaja.

Kiireettömät ja kiireelliset lääkäripalvelut järjestetään ensisijaisesti Ylöjärven pääterveysaseman kautta (Mikkolantie 10, 33470 Ylöjärvi). Ajanvaraus hoidetaan soittamalla ajanvarausnumeroon 0356528200. Kiireellisessä tapauksessa lähdetään ensiapuun joko Ylöjärven pääterveysasemalle tai sen ollessa kiinni, Tampereen Acutaan TAYSiin. Mikäli asiakkaan kunto on huono, soitetaan 112. Aroniityssä on mahdollista käyttää myös Pihlajalinnan lääkäriaseman palveluita, mikäli esimerkiksi varattava aika menisi kohtuuttoman kauas.

## Lääkehoito

Aroniityn sairaanhoitajalla on perehdytys- ja seurantavastuu lääkehoidon osa-alueiden toteuttamisesta. Sairaanhoitaja yhdessä johtajan kanssa valvoo lääkehoidon toteuttamista ja laatua, varmistaa henkilöstöllä olevan tarvittava osaaminen ja oikeanlaiset olosuhteet sekä päättää työnjaosta, tehtävistä ja yhteistyöstä. Informaation jako, lääkehoidon seuranta sekä lasten tarkkailu ja havainnointi kuuluvat kaikkien työntekijöiden tehtäviin. Lääkehoito dokumentoidaan ja sairaanhoitaja seuraa kirjauksia. Myös lääkehoidon poikkeamat kirjataan ja poikkeamat käsitellään kuukausittain henkilöstökokouksissa. Aroniityn sairaanhoitaja päivittää lääkehoitosuunnitelmaa säännöllisesti ja muuttaa tarvittaessa.

Aroniityn lääkehoidosta vastaa vastuusairaanhoitaja yhdessä johtaja Pasi Hyttisen kanssa.

### 3. Omaevalvonnan riskienhallinta

#### 3.1. Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Aroniityn omaevalvontasuunnitelmaa täydentävät useat erilliset liitesuunnitelmat, jotka ovat:

- Hoito- ja kasvatussuunnitelma
- Hyvän kohtelun suunnitelma
- Ympäristöä huomioiva suunnitelma
- Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma
- Työsuojeluohjelma
- Työkyvyn ylläpito

Maaliskuu 2026

- Lääkehoitosuunnitelma
- Perehdytysuunnitelma
- Rajoitustoimenpideohjeistus
- Henkilöstön koulutussuunnitelma
- Tietoturvasuunnitelma
- Hygieniakäytänteet

### **Riskienhallinnan työnjako**

Kumpuniitty Oy päivittää vuosittain yhteisen työsuojelun toimintaohjelman. Siihen liittyy vuosittain yksiköissä tehtävä riskien kartoitus ja sen toimittaminen työnantajalle. Kumpuniitty on toteuttanut myös koko yritystä koskevan tietosuojaoppaan, joka sisältää mm. vaatimuksen henkilöstölle suorittaa tietosuoja ABC- koulutuksen.

Riskienhallinnan kehittämistyö, toteuttaminen työyhteisössä sekä korjaavien toimintatapojen käyttöönoton seuranta ovat yksikön johtajan vastuulla. Työntekijät ovat velvollisia ilmoittamaan havaitsemistaan epäkohdista tai sattuneista haittatapahtumista Aroniityn esihenkilölleen viipymättä. Tapahtuman luonteen vakavuuden perusteella on aina arvioitava, vaatiiko riski tai haittatapahtuma välittömiä esihenkilön toimenpiteitä, jolloin yksikön johtajaan tulee ottaa yhteyttä myös virka-ajan ulkopuolella puhelimitse. Mikäli haittatapahtuma tai riski ei vaadi välittömiä toimia, tulee siitä informoida yksikön johtajaa, kun hän on seuraavan kerran paikalla.

Maaliskuu 2026

Uhka- tai vaaratilanne, joka on yksilöitävissä tiettyyn asiakkaaseen, raportoidaan kirjallisesti sähköiseen asiakastietojärjestelmään Nappulaan. Kirjauksen tekee tilanteessa ollut työntekijä. Katso liite 2. Uhka- ja vaaratilanteet sekä poikkeamat käydään aina läpi henkilöstökokouksissa ja samalla sovitaan toimenpiteistä, joilla tilanteet voidaan jatkossa ehkäistä. Esihenkilöt seuraavat toimenpiteiden toteutumista. Uhka- ja vaaratilanteita on hyvä arvioida sekä etu- että jälkikäteen, olisiko se voitu välttää ja millä keinoilla.

Kaikissa kriisitilanteissa ollaan tarvittaessa aina ensimmäiseksi yhteydessä hätäkeskukseen avun saamiseksi. Tämän jälkeen otetaan yhteyttä johtaja Pasi Hyttiseen. Johtaja vastaa kriisiavun ja debriefingin organisoinnista, riittävien resurssien varmistamisesta, eri tahojen tiedottamisesta, mahdollisten selvitysten tekemisestä ja ylipäätään kriisinhallinnasta. Työryhmä on johtajan apuna ja työnjaosta sovitaan tapauskohtaisesti, tilanteen mukaan. Konsultaatiota voidaan pyytää työterveyshuollosta, Kumpuniitty Oy:n moniammatillisen tiimin jäseniltä, työnantajalta, sosiaalityöntekijöiltä ja terveydenhuollosta (erityisesti asiakkaisiin liittyen). Myös sosiaalipäivystyksen kanssa voi neuvotella mahdollisesta yhteistyöstä, mikäli äkillinen kuolemantapaus osuu viikonloppuun.

### **Riskien tunnistaminen ja arvioiminen**

Riskien arvioinnilla on tarkoitus tunnistaa riskit sekä määrittää riskien suuruus ja niiden merkitys. Riskien arvioinnissa hyödynnetään pitkään yhdessä työskennelleiden työntekijöiden osaamista ja kokemusta, koska heillä on yleensä paras tietous yksikön käytännön riskeistä. Lisäksi hyödynnetään jo olemassa olevaa tietoa kuten aiempia turvallisuustarkasteluja, työterveyshuollon työpaikkaselvityksiä, valvonta-asiakirjoja, tehtyjä kemikaaliluetteleja sekä tapaturma- ja läheltä piti -tilastoja. Kaikkien riskien poistaminen ei aina ole

Maaliskuu 2026

mahdollista ja siksi riskien merkittävyydestä päättäminen on tärkeä osa riskien hallintaa. Riskin suuruuden määrittämisen tarkoituksena on erottaa turvallisuuden kannalta tärkeimmät asiat eli suurimmat riskit ja kohdistaa toimenpiteet tehokkaasti ongelmallisiin osa-alueisiin. Arvioinnissa pyritään mahdollisimman objektiiviseen riskin suuruuden arviointiin.

Kumpuniityssä seurataan ja suunnittelussa huomioidaan sekä valtakunnallisesti että alueellisesti annetut riskiarviot, jotka löytyvät osoitteesta <https://intermin.fi/pelastustoimi/varautuminen/kansallinen-riskiarvio>. Viimeisin kansallinen riskiarvio on vuodelta 2023. Sen pohjalta Kumpuniitty Oy on kartoittanut valmiussuunnitelmaan omat uhkakuvat ja riskitekijät. Kumpuniitty Oy:n laatimassa työsuojelun toimintaohjelmassa on kartoitettu ja tunnistettu erilaisia asiakasturvallisuuden tai asiakkaan saaman palvelun laatuun kohdistuvia riskejä:

- Turvallisuuden ongelmat
  - o asiakkaan aiheuttamat vaaratilanteet joko itselle tai muille
  - o työtapaturmat
- Ilmaston tai muun syyn vaikutuksesta pitkä sekä laaja sähkö- tai vesikatkos
  - o normaalit arjen toiminnot hankaloituvat/estyvät
- Kyber- ja muut tietoverkkojen uhat
  - o asiakkaiden ja henkilöstön tietosuoja vaarantuu
- Pandemian tai muun epidemian vaikutus asiakkaisiin ja henkilöstöön
  - o työvoiman saatavuus pitkittyneissä sairaustapauksissa
  - o terveyden vaarantuminen, pitkittynyt korona
- Sotilaallisen voiman käyttö, sodat muualla

Maaliskuu 2026

- kustannustason nousu
- asiakkaiden ja henkilöstön turvaaminen

Kumpuniitty varautuu näiden kaikkien uhkakuvien toteutumiseen sekä yritys- että yksikkö-tasolla.

Aroniityssä käydään läpi paloturvallisuuteen liittyviä asioita läpi lastenpalavereissa. Koko Aroniityn henkilökunta käy ensisammutuskoulutuksen.

Aroniityssä on pyritty ottamaan huomioon erilaisia turvallisuustekijöitä arjen toiminnan toteuttamisessa. Esimerkiksi keittiössä käytettävät veitset ja muut terävät työvälineet säilytetään lukituissa laatikoissa. Ulko-ovet pidetään turvallisuussyistä aina lukittuna ulkopuolelta. Sisäpuolelta ulko-ovet eivät ole lukittuna, paitsi klo 18–08 välisen ajan. Lapsilla on kuitenkin oikeus ja mahdollisuus ulkoiluun klo 18 jälkeenkin.

Henkilökunta tuo esille havaitsemansa epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit joko päivittäisen raportoinnin yhteydessä, henkilöstökokouksessa tai Nappula-järjestelmän viestivierossa. Henkilökunnalla on myös mahdollisuus päivittäin kertoa henkilökohtaisesti havaitsemistaan epäkohdista laitoksen johtajalle. Haittatapahtumat tai läheltä piti -tilanteet käsitellään tekemällä kirjallinen selvitys Aroniityn johtajalle. Tämän jälkeen selvitys käydään yhdessä johtajan ja työntekijän / asiakkaan kanssa läpi ja mietitään yhdessä mahdolliset jatkotoimet.

Maaliskuu 2026

Toiminnassa pyritään ennakoimaan riskitekijät. Vaara- ja poikkeustilanteissa vahvistetaan mahdollisuuksien mukaan henkilökunnan määrää ja huomioidaan tilojen toimivuus sekä lasten hyvinvointi.

Lasten läheiset tuovat havaitsemansa epäkohdat Aroniityn tietoon keskustelemalla, viestittämällä tai lähettämällä sähköpostia. Omaiset voivat olla yhteydessä kehen tahansa henkilökunnan jäseneseen. Ilmapiiri pyritään yhteistyön alusta alkaen luomaan sellaiseksi, että mahdollisten epäkohtien esiin nostamiselle ei muodostu kynnystä. Läheiset voivat lisäksi olla yhteydessä lapsen asioista vastaavaan sosiaalityöntekijään tai sosiaaliasiavastavaan, samalla tavoin kuin lapsetkin. Sijoituksen päätyttyä asiakkaiden huoltajille ja sosiaalityöntekijöille lähetetään asiakaspalautelomake sähköisesti Nappulan kautta. Asiakaspalautteen myötä ilmenevät epäkohdat käsitellään haittatapahtuman käsittelyprosessin mukaisesti.

Kumpuniitty Oy:n työsuojelun toimintaohjelman kappaleissa 7 ”Kriisit” ja 8 ”Valmiussuunnitelma” on kuvattuna, miten yksikössä toimitaan äkillisissä kriisitilanteissa. Valmiussuunnitelmaan on myös kirjattu ohjeet ja toimintatavat normaaliolojen häiriötilanteita, kuten sähkö- tai vesikatkoja tai henkilöstön saatavuuteen liittyviä poikkeusoloja varten. Kaikki ohjeet löytyvät kirjallisena Aroniitystä.

Aroniityssä ylläpidetään valmiusvarastoa, jossa on riittävästi ruokaa ja puhdasta vettä 72 tunnin ajalle. Sähkökatkojen varalle on takka, taskulamppuja ja pattereilla toimiva radio sekä varavirtalähde.

Maaliskuu 2026

Aroniityssä voi tulla äärimmäisen poikkeuksellinen tilanne, jossa lapset jäävät ilman aikuisen valvontaa. Tällainen tilanne voi sattua esimerkiksi, jos aikuiselle sattuu vakava tapaturma tai hän menettää tajuntansa. Toimintaohjeet löytyvät Aroniityn yleisistä tiloista ilmoitustaululta. Normaalioloissa arjessa Aroniityssä ei ole koskaan sellaista tilannetta, että asiakkaat jäisivät yksin yksikköön ilman valvontaa.

Riskitekijöitä voivat olla kaikkien yllä mainittujen lisäksi asiakas- ja työntekijäturvallisuus sekä tietosuojat. Vaikka Aroniityssä on tarkkaan rajattu asiakasprofiili, niin silti asiakkaat voivat oireilla mm. aggressiivisesti muita asiakkaita tai työntekijöitä kohtaan. Työntekijöiden psykososiaalinen kuormittuneisuus on suurin työntekijäturvallisuutta vaarantava tekijä. Työntekijöiden kuormittuneisuus saattaa johtua mm. asiakkaiden kohdistamasta väkivallasta tai sen uhasta, asiakkaiden kompleksisista tilanteista, yötyöstä sekä asiakkaiden tunnekuorman siirtymisestä työntekijöille. Asiakastietojärjestelmä Nappulasta on mahdollista nähdä laajasti erilaisia tietoja. On olemassa mahdollisuus, että arkaluontoista tietoa joutuisi väärin henkilöiden tietoon. Aroniityssä toteutetaan lääkehoitoa, joten on olemassa myös riski virheistä lääkkeiden jaossa tai antamisessa. Erilaiset tapaturmat ja onnettomuudet muodostavat omat riskitekijänsä. Näitä voivat olla esimerkiksi kaatuminen, terävien esineiden aiheuttamat viillot, tulipalo ja sähkölaitteista aiheutuneet vahingot rakennukselle ja ihmisille. Riskitekijöitä on pyritty tunnistamaan myös tämän omavalvontasuunnitelman ohessa.

### **3.2. Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely**

Kaikista läheltä piti -tilanteista, vahingoista tai haittatapahtumista laaditaan Aroniityssä kirjallinen tapahtumailmoitus. Lomake löytyy sähköisenä ohjaajien tietokoneelta.

Maaliskuu 2026

Ilmoituksessa kuvataan tapahtuma, siihen johtaneet asiat, arvioidaan miten tapahtumalta olisi voitu välttyä, henkilöt, joita tapahtuma koski, lääkärikäynnin tarve, tilanteessa saatu tuki sekä arvio tuen tarpeesta jatkossa. Tapahtuma käydään läpi henkilöstökokouksessa ja sovitaan tarvittavista korjaustoimenpiteistä, niiden toimeenpanijoista sekä toimeenpanon aikataulusta. Esihenkilöt varmistavat korjaustoimenpiteiden toteutumisen. Tapahtumailmoitukset arkistoidaan ja niihin on mahdollisuus siten palata sekä seurata tapahtumien määrää ja laatua.

Tilojen toimivuutta kehitetään jatkuvasti ja puutteet / muutostyöt kirjataan ja ne ilmoitetaan välittömästi omistajille, jotka vastaavat Aroniityn kiinteistöstä.

Muutoksista työskentelyssä tiedotetaan henkilökunnalle päivittäisessä raportoinnissa, kuukausittaisissa henkilöstökokouksissa sekä tarvittaessa eri yhteydenpitokanavissa. Yhteistyötahoille tiedotetaan muutoksista joko puhelimitse tai kirjallisesti, tarvittaessa kutsuamalla neuvotteluun.

Lapset voivat ilmoittaa epäkohdista joko sanallisesti tai kirjallisesti Aroniityn henkilökunnalle tai johtajalle. Epäkohtailmoitus voi tulla myös esimerkiksi vanhemman tai muun yhteistyötahon kautta, jos lasten on haastavaa ilmoittaa itse asiasta. Epäkohtailmoituksen tekemiseen voi myös liittyä epävarmuutta tai pelkotiloja. Lapsen esiin nostamat epäkohdat käsitellään viipymättä asiaankuuluvassa paikassa (henkilökunnan palaveri, johtoryhmä, lasten palaveri tms.), epäkohdan mukaan. Lapsen tulee saada tietoonsa epäkohtailmoituksen takia tehdyt toimenpiteet ja ratkaisut.

### **3.3. Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen**

Maaliskuu 2026

Aroniityn arjessa pyritään erottamaan turvallisuuden kannalta tärkeimmät asiat eli suurimmat riskit ja kohdistamaan toimenpiteet tehokkaasti ongelmallisiin osa-alueisiin arjen tilanteissa, toiminnassa tai ympäristössä. Arvioinnissa on tärkeä keskittyä mahdollisimman aitoon ja rehelliseen, puolueettomaan riskin suuruuden arviointiin. Kaikkien riskien poistaminen ei aina ole mahdollista ja siksi riskien merkittävydestä päättäminen on tärkeä osa riskien hallintaa. Otsikon aiheita on käsitelty lisäksi jo edellisessä kappaleessa.

### 3.4. Ostopalvelut ja alihankinta

Kumpuniitty Oy:ssä ei käytetä alihankintaa eikä ostopalveluita.

### 3.5. Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Kumpuniitty Oy:ssä on valmiussuunnitelma osana työsuojelun toimintaohjelmaa. Suunnittelun ja varautumisen painopiste on normaaliolojen häiriötilanteissa, ja lähtökohtana pidetään mahdollisimman häiriöttömän palvelun tarjoamista kaikissa tilanteissa. Suunnittelu sisältää riskien ennaltaehkäisyn, tilanteen aikaisen toiminnan, palautumissuunnittelun, sekä kussakin asiayhteydessä huomioitavan viestinnän. Valmiussuunnitelman ylläpidosta vastaa työnantaja yhdessä Kumpuniityn johtoryhmän kanssa.

Yksiköiden johtajat vastaavat omien yksiköidensä valmiussuunnitelmaan liittyvien suunnitelmien ja ohjeistusten viennistä yksikköön. Aroniityn valmius- ja jatkuvuussuunnitelman informoinnista vastaa viimekädessä johtaja Pasi Hyttinen.

Maaliskuu 2026

Varautumissuunnitelmassa otetaan huomioon häiriötilanne, mikä johtuu veden- ja sähkönjakelun keskeytymisestä tai uhka- ja vaaratilanteesta. Pohjana suunnitelmassa on ohjeistus 72 tunnin varautumissuosituksista. Aroniityssä ylläpidetään valmiusvarastoa, jossa on riittävästi ruokaa ja puhdasta vettä 72 tunnin ajalle. Sähkökatkojen varalle on takka, taskulamppuja ja pattereilla toimiva radio sekä varavirtalähde. Suunnitelmassa kiinnitetään enemmän huomiota poikkeustilanteisiin, mitkä johtuvat sähkön tai veden jakelun keskeytyksestä. Uhka- ja vaaratilanteisiin varautumisesta sekä tilanteissa toimimisesta on tehty oma varautumissuunnitelma, joka löytyy työnsuojelun toimintaohjeesta oman osiomaan. Varautumissuunnitelmasta ja siitä informoinnista vastaavat Aroniityn johtaja Pasi Hyttinen.

#### 4. Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

##### 4.1. Toimeenpano

Aroniityn erityisyksikön omavalvontasuunnitelmaa valvoo laitoksen johtaja Pasi Hyttinen. Turvallisuudesta ja turvallisuussuunnitelmasta vastaavat johtaja Pasi Hyttinen sekä vastaava ohjaaja. Kiinteistövästävänä toimii Pasi Hyttinen. Lääkehoitosuunnitelmasta vastaa vastuusairaanhoidtaja yhdessä johtaja Pasi Hyttisen kanssa.

Aroniityn omavalvonnan käytännön toteuttamisessa ja sen onnistumisessa asiakastyössä on oleellista henkilöstön sitoutuminen omavalvontaan sekä henkilöstön ymmärrys ja näkemys omavalvonnan merkityksestä, tarkoituksesta ja tavoitteista.

#### 4.2. Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

Aroniityn erityisyksikön omavalvontasuunnitelmaa valvoo laitoksen johtaja Pasi Hyttinen. Johtaja huolehtii, että omavalvontasuunnitelma pidetään ajan tasalla ja siihen tehtävät päivitykset julkaistaan viiveettä. Koko henkilökunnan vastuulla on, että omavalvontasuunnitelma ja siihen tehtävien päivitysten asianmukainen toteutuminen varmistetaan päivittäisessä toiminnassa. Omavalvontasuunnitelmaa tukevien ja/tai rinnalla kulkevien suunnitelmien työnjako on seuraava:

- Turvallisuudesta ja turvallisuussuunnitelmasta vastaavat johtaja Pasi Hyttinen sekä vastaava ohjaaja.
- Kiinteistövastaavana toimii Pasi Hyttinen.
- Lääkehoitosuunnitelmasta vastaa vastuusairaanhoitaja yhdessä johtaja Pasi Hyttisen kanssa.
- Hyvän kohtelun suunnitelmasta vastaa vastaava ohjaaja.

Henkilökunta otetaan mukaan suunnitteluun esimerkiksi henkilökunnan palavereissa, joita pidetään kuukausittain. Kehitystyötä voidaan tehdä ihan arkipäivän keskusteluissa ja niiden pohjalta. Jokainen henkilökunnasta on velvollinen tutustumaan omavalvontasuunnitelmaan sekä tuomaan esiin havaitsemiaan epäkohtia ja/tai kehitysideoita.

Omavalvontasuunnitelmaa päivitetään, kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia. Toimintaohjeisiin tulleet muutokset kirjataan

Maaliskuu 2026

viiveettä omavalvontasuunnitelmaan ja vahvistetaan vuosittain, vaikka muutoksia ei vuoden aikana olisi tehtykään.

Aroniityn omavalvontasuunnitelma on nähtävillä yksikön sisäänkäynnin välittömässä läheisyydessä. Fyysisen tulosteen vieressä on myös qr-koodi, jolla pääsee lukemaan Aroniityn omavalvontasuunnitelman sähköisenä versiona. Omavalvontasuunnitelma on nähtävillä lisäksi Aroniityn internet-sivustolla osoitteessa [kumpuniitty.fi/aroniitty](https://kumpuniitty.fi/aroniitty).

Omavalvontasuunnitelman mukaisen toiminnan toteutumisen vastuu on jokaisella työntekijällä. Jokainen työntekijä perehtyy Aroniityn omavalvontasuunnitelmaan työsuhteensa alussa, ja aina omavalvontasuunnitelman päivittyessä. Omavalvontasuunnitelma päivitetään aina tarpeen mukaan, kun toiminnassa tapahtuu muutoksia. Muussa tapauksessa vähintään 4kk välein. Omavalvontasuunnitelmaa tarkastellaan henkilökunnan palaverissa vähintään kolmesti vuodessa ja johtaja laatii selvityksen. Toimintaa kehitetään lapsilta sekä toimintayksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävän palautteen perusteella. Omavalvontasuunnitelmaan lisätään liitetiedostoksi (liite 3) muutosloki, johon kirjataan omavalvontasuunnitelman muutokset ja/tai tarkistukset. Aroniityn internetsivuille laitetaan maininta, koska omavalvontasuunnitelma on viimeisen kerran tarkasteltu. Omavalvontasuunnitelmaan kirjataan kansilehteen, koska se on laadittu tai tarkastettu.

**Liite 1. Työntekijän ilmoitus asiakkaaseen kohdistuvasta epäkohdasta tai sen uhasta**

<b>Ilmoituksen tekijä yhteystietoineen</b>	<b>Yksikön johtaja yhteystietoineen</b>
<b>Toimipaikka</b>	
<b>Tilanteen kuvaus</b>	
<b>Asian selvittely esihenkilön toimesta ja työnantajan asian johdosta tekemät toimenpiteet</b>	

Maaliskuu 2026

<p><b>Palvelualueen päällikön yhteenveto; annettu ohjaus ja neuvonta sekä tehdyt toimenpiteet ja arviointi</b></p>          <p><b>Päiväys ja palvelujohtajan allekirjoitus</b></p>
--

Kopio on lähetetty pp.kk.vvvv yksikön johtajalle, ilmoituksen tehneelle työntekijälle ja sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelujohtajalle.

Tiedoksi Lupa- ja valvontavirasto (SHL 49 §): kyllä / ei

**Liite 2. Uhka- ja vaaratilanneilmoitus**

<b>Päiväys ja tapahtumapaikka</b>	<b>Vahingoittuneen nimi</b>
<b>Tapahtuman/tilanteen kuvaus</b>	
<b>Miksi tilanne tapahtui?</b>	
<b>Miten vastaava tilanne voitaisiin jatkossa estää?</b>	
<b>Sovitut toimenpiteet ja mahdollinen aikataulu</b>	



Maaliskuu 2026

Paikka ja päivämäärä

\_\_\_\_\_

Työntekijän nimi, työntekijä

\_\_\_\_\_

Johtajan nimi, johtaja

**Työnantajan suorittamat toimenpiteet ilmoituksen takia**

Paikka ja päivämäärä

\_\_\_\_\_

työnantajan nimi

Maaliskuu 2026

### Liite 3. Omavalvontasuunnitelman tarkistukset ja/tai päivitykset

20.1.2025 Omavalvontasuunnitelman täydellinen uudistus, johtaja Pasi Hyttinen yhdessä työryhmän kanssa.

9.4.2025 Omavalvontasuunnitelman päivitys yhdessä työryhmän kanssa. Omavalvontasuunnitelmaan ei tehty muutoksia/päivityksiä.

3.9.2025 Omavalvontasuunnitelman päivitys yhdessä työryhmän kanssa. Omavalvontasuunnitelmaan ei tehty muutoksia/päivityksiä.

18.3.2026 Omavalvontasuunnitelman tarkastus yhdessä työryhmän kanssa. Omavalvontasuunnitelmaa tiivistettiin ja epäoleellisia kohtia poistettiin. Riskien tunnistamista kasvatettiin.

Edellisen omavalvontasuunnitelman version päivitykset/tarkastukset:

10.1.2020

28.1.2021

7.4.2021

2.6.2021

25.4.2022

8.6.2022

16.3.2023

26.5.2023

13.3.2024

18.4.2024